

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ DALIA GRYBAUSKAITĖ: „EUROPA SUGRĮŽTA!“

Klosteris-Davosas, Šveicarija, sausio 26 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė buvo viena pagrindinių kalbėtojų Pasaulio ekonomikos forumo diskusijoje tema „Vidurio ir Rytų Europa: nauja darbotvarkė kontinentui“. Diskusijoje taip pat dalyvavo Lenkijos Prezidentas Andrzejus Duda ir Ukrainos Prezidentas Petro Porošenka.

Prezidentės teigimu, Europa sugrįžta – su nauja lyderyste ir nauju išipareigojimu ateičiai. Pasaulinių iššūkių akivaizdoje mažesnėms valstybės naudinga būti kuo stipresnėje Bendrijoje, todėl Lietuva ir kitos regiono šalys remia glaudesnę integraciją – ekonomikos, kibernetinio saugumo, gynybos srityse.

Būtina kuo greičiau užbaigti Europos Sąjungos Energetinę sąjungos, vieningos skaitmeninės rinkos kūrimą. „Brexit“, ES pasienyje vykdomos karinės pratybos, situacija Ukrainoje taip pat skatina veikti ir integruotis.

Prezidentė taip pat pabrėžė, kad gynybos stiprinimas

yra vienas pagrindinių prioritetų mūsų regione – rytiniame NATO flange. „Zapad“ pratybos aiškiai pademonstravo, kad susiduriame ne tik su karinėmis, bet ir hibridinėmis grėsmėmis. Todėl kibernetinio saugumo užtikrinimas tampa vis svarbesnis. Lietuva itin aktyvi ES ir NATO, plėtojant naujus sprendimus kibernetiniam saugumui užtikrinti ir rengiantis artėjančiam Aljanso viršūnių susitikimui.

Apžvelgdama hibridinės grėsmės, Prezidentė akcentavo, kad Europos Sąjungos pasienyje Rusijos statoma nesaugi Astravo atominė jėgainė taip pat gali būti pasitelkta kaip nekonvencinis ginklas. Todėl ir Europos Energetinės sąjunga tampa būtina saugu-

mui užtikrinti.

ES Energetinė sąjunga itin svarbi ir stiprinant Bendrijos energetinę nepriklausomybę. Šalies vadovė pabrėžė, kad „Nord Stream 2“ dujotiekis neturi ekonominio pagrindo. Tai – geopolitinis projektas, kuriuo siekiama vėl padaryti Europą visiškai priklausomą

Prezidentė dalyvauja Pasaulio ekonomikos forumo diskusijoje tema „Vidurio ir Rytų Europa: nauja darbotvarkė kontinentui“.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

nuo rusiškų dujų. Iš savo regiono patirties žinome, kad dujas Rusija naudoja kaip ekonominio ir politinio spaudimo įrankį. „Nord Stream 2“ projektas kelia pavojų, kad užuot siekusi kuo labiau diversifikuoti energijos šaltinius ir tiekėjus, ES vėl grįš į energetinės priklausomybės kelią.

Šalies vadovė taip pat akcentavo, kad įvairiems iššūkiams įveikti ES turi siekti konsensu grįstų sprendimų. Tarpusavio supratimas ir gebėjimas susitarti net ir sudėtingiausiose situacijose yra Europos stiprybė, kurią būtina išsaugoti.

Prezidentės spaudos tarnyba

ŠIAURĖS KORĖJOS VADOVO PRANEŠIMAS
DĖL KORĖJOS PUSIASALIO SUVIENIJIMO NUSTEBINO

Kim Jong Unas šiandien paskelbė netikėtą pranešimą apie Šiaurės ir Pietų Korėjos susijungimą. Žmogus, įprastai laikomas priežastimi, kodėl susijungimas iki šiol neįvyko, savo kaip visada ugninga kalba nustebino žmones. Negi jam pačiam nusibodo valdyti valstybę?

Mažai kas abejoja, kad Korėjos suvienijimas iš esmės būtų Šiaurės Korėjos prijungimas prie Pietų Korėjos. Šiaurės Korėjos politinė ir ekonominė sistema išnyktų, o šalies visuomenė turėtų integruotis į naują pasaulį. Tam žmonės, tikriausiai, išmuktų neprieštarauti, matydami ekonominius susijungimo privalumus, tačiau kaip pats Kim Jong Unas? Idealiu atveju, jis nebeturėtų priėjimo prie naujos Korėjos valdžios, nebent išliktų šiaurinių žemių autoritetu.

Daugiau jokių branduolinių ginklų, grasinimų pasauliui, kibernetinių atakų centrų, vergovės ir didžiosios biudžeto dalies švaistymo karinėms reikmėms. Po susijungimo pasikeistų viskas. Tai, žinoma, gerai, bet sunku suvokti, kaip tam gali ryžtis pats Kim Jong Unas,

Šiaurės Korėjos diktatorius Kim Jong Unas.

CNN

dabar turintis neribotą galią ir pakankamai įspūdingus turtus.

Šiandien Kim Jong Unas paskelbė kreipimąsi į visus korėjiečius, tiek šalyje, tiek užsienyje. Jis juos skatino remti „bendravimą, keliones ir bendradarbiavimą tarp Šiaurės ir Pietų Korėjų“. Jis taip pat kelis kartus patikino, kad reikia siekti šalių susijungimo be jokios išorinės pagalbos. Dar daugiau – jis paprašė visų stengtis sumažinti karinę įtampą Korėjos pusiasalyje ir pažadėjo sunaikinti visus, kas bandys sutrukdyti Korėjų susijungimui. Šiaurės Korėjos naujienų agentūra pabrėžė, kad karinė įtampa ir buvo pagrindinė kliūtis Korėjų susijungimui.

Tai gana taikli pastaba, tačiau nereikėtų pamiršti, kad Kim Jong Unas ir buvo pagrindinis veikėjas karinės įtampos eskalavimo istorijoje. Jis visuomet skelbdavo kalbas po kiekvieno sėkmingo bandymo ir dažnai pats juos stebėdavo. Pranešimas buvo

paskelbtas po vyriausybės ir valdančiosios politinės partijos susirinkimo, todėl pasigirdo kalbų, kad Kim Jong Unas pats visko nuspręsti negali.

Reikėtų išskirti dar vieną dalyką – Šiaurės Korėjos lyderis pabrėžė, kad susijungimas turėtų vykti be išorinių jėgų kišimosi. Aišku, turėdamas omenyje JAV. Galbūt Kim Jong Unas nori į naująją Korėją inkorporuoti ir savo valstybės ekonomikos bruožų? O gal nori, kad suvienyta valstybė pati būtų atsiskyrusi nuo išorinio pasaulio ar bent jau Vakarų? Akivaizdu, kad 2018-ieji abiejoms valstybėms yra svarbūs – šiemet sukanka 70 metų nuo

VOKIETIJOS PARTIJOS PRADEDA
OFICIALIAS DERYBAS
DĖL „DIDŽIOSIOS KOALICIJOS“

Vokietijos kanclerė Angela Merkel sausio 26 d. susitiko su dviejų mažiau vietų federaliniame parlamente turinčių partijų vadovais ir pradėjo oficialias derybas dėl naujos koalicijos, po rinkimų praėjus apie keturiems mėnesiams.

A. Merkel konservatyviosios Krikščionių demokratų sąjungos (CDU) ir jos partnerės Bavarijoje Krikščionių socialinė sąjungos (CSU), taip pat centro kairiosios Socialdemokratų partijos (SPD) pozicijos susilpnėjo per rugsėjį įvykusius nacionalinius rinkimus, tačiau gerokai sustiprėjo neseniai įkurta nacionalistų partija „Alternatyva Vokietijai“ (AfD), pasisakanti prieš imigraciją.

Jau daug metų vadovaujančios kanclerės pastangos sukurti dar neišbandytą koali-

šiaurės Korėjos įkūrimo, o Pietų Korėjoje rengiama žiemos olimpiada. Tikimasi, kad ji taps postūmiu ir per kelerius ateinančius metus šalys pasieks, jei ne susijungimą, tai bent jau taikaus sugyvenimo būdą. **LRT**

ciją su žaliaisiais ir libertarine Laisvąja demokratų partija (FDP) pernai žlugo, todėl vyriausybės formavimas užsitęsė ilgiausiai per Vokietijos pokario istoriją.

Sausio 26 d. eidama į susitikimą A. Merkel sakė, kad anksčiau vykusios išankstinės trijų partijų derybos sukūrė „labai gerą pagrindą“. Ji nurodė dabar sutelksianti dėmesį į naujos vyriausybės programą, turinčią užtikrinti Vokietijai galimybę atremti skaitmeniniame pasaulyje kylančius iššūkius ir išlaikyti užsienio investicijų srautą.

Nors politinį frontą krėtė sumaištis, Vokietijos ekonomika pastaraisiais mėnesiais išliko stabili.

Socialdemokratų lyderis Martinas Schulzas išreiškė viltį, kad derybos, kurias partijos tikisi užbaigti per dvi savaites, bus „sparčios ir konstruktyvios“.

„Europos Sąjungai reikalinga stipri, proeuropietiška Vokietija“, – pridūrė buvęs Europos Parlamento pirmininkas. **LRT**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Pakruojo rajono Pašvitinio bendruomenė, atėjus Vasario 16-ajai, ant seno vėjo malūno iškels Trispalvę. Ten pat, kur 1968-aisiais ją buvo iškėlę jauni pašvitiniečiai, vėliau sulaukę saugumo persekiojimų. Akmeninis vėjo malūnas, sovietmečiu naudotas kaip trąšų sandėlis, buvo pats aukščiausias pastatas Pašvitinyje. Esą vaikinai per trąšas užlipę ir ant malūno kepurės iškėlę vėliavą. Drąsų Benedikto Navicko ir Algio Levano poelgi prisimenantis 94-erių Juozas Mockūnas pasiūlė idėją, praėjus pusei amžiaus, pakartoti patriotų žygdarbį. Pašvitiniečiai nežino, kur dabar yra toji vėliava, todėl Vasario 16-ąją kels savo Trispalvę. Praėjusiam šimtmetyje statytas Pašvitinio kepurinis vėjo malūnas dabar tuščias, tačiau jis – bene žymiausias Pakruojo rajone.

Nelegaliu statiniu pripažinto vadinamojo Vijūnėlės dvaro Druskininkuose savininkas Žilvinas Povilonis prašo teismo leisti atidėti gyvenamojo namo griovimo darbus iki pavasario. Verslininko pasamdyta statybų bendrovė, vadovaujama Alytaus rajono politiko, aiškina nesulaukianti Druskininkų savivaldybės leidimo sunkiasvore technika atlikti darbus parko teritorijoje. Tuo metu savivaldybė nurodo, kad leidimų šiuo atveju nereikia ir jokių veiksmų savo ruožtu imtis neketina. Teismas buvo numatęs galutinį beveik 600 kvadratinį metro gyvenamojo namo griovimo terminą – iki praėjusių metų gruodžio 22 dienos. Tačiau šis sprendimas neįvykdytas iki šiol.

2017 metais Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų J. Vitkaus inžinerijos bataliono kariai į sprogmenų neutralizavimo operacijas kvieisti 923 kartus, patikrino daugiau nei 9 hektarų plotą ir neutralizavo pavojų keliančius sprogmenis. Pavojingiausia teritorija išlieka Vilkaviškio rajonas, kuriame kariai darbavosi 103 kartus, Klaipėdos regione kariuomenės išminuotojai vyko pagal 89 iškvietimus, rašoma Lietuvos kariuomenės pranešime.

Pradėję nuo alkoholio, „valstiečiai“ imasi tabako: parlamentarai Mindaugas Puidokas sausio 26 d. registravo įstatymo pataisą, kuria siūlo drausti rūkyti masiniuose renginiuose, taip pat – aplink restoranus, barus ir kavines 10-ies metrų atstumu. Jo teigimu, žmonės, rūkydami bei mėtydami nuorūkas, kenkia ne tik sau ar aplinkiniams, tačiau ir gamtai.

Vien darbo vietų emigrantams parvilioti į Lietuvą nepakanka, sako šalies savivaldybių atstovai. Jų teigimu, labai svarbu pasiūlyti ir patrauklių socialinių paslaugų. Prezidentė Dalia Grybauskaitė neseniai buvo sukvietusi visų šalies savivaldybių vadovus į konferenciją emigracijos klausimais. Emigraciją Lietuvos gyventojai ir politikai laiko viena didžiausių šalies problemų. Svetur kasmet išvyksta vidutiniškai apie 40 tūkst. žmonių. Nors nuolatos tvirtinama, kad ekonomika auga, 2017 m. emigravo per 50 tūkst. piliečių, o per visą nepriklausomybės laiką Lietuva neteko beveik ketvirtadalio gyventojų. Tiesa, praėjusių metų emigracijos statistika guodžia tuo, kad į gimtinę parvyko 5-iais tūkst. daugiau išvykusiųjų nei prieš metus.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija sausio 24 d. leido Maskvai padidinti balsavimo vietų skaičių šalyje, kai šių metų kovą vyks Rusijos prezidento rinkimai. Pasak užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus atstovės spaudai, notą išsiuntę diplomatai leido įrengti balsavimo apylinkes Kaune, Šiauliuose ir Visagine, kad jose per rinkimus galėtų balsuoti Lietuvoje gyvenantys ar čia besilankantys Rusijos piliečiai. Balsavimo apylinkės per rinkimus be atskiros prašymo taip pat bus įrengtos ambasadoje Vilniuje ir generaliniame konsulate Klaipėdoje. Rusijos ambasadorius Lietuvoje Aleksandras Udalcovas valstybės valdomai naujienų agentūrai „RIA Novosti“ sakė, jog yra patenkintas Lietuvos sprendimu. Jis tvirtino, kad Rusija palankiai atsižvelgtų į analogišką Lietuvos prašymą per 2019 metus vyksiančius šios šalies prezidento rinkimus.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (NSGK) sausio 24 d. išklaušė Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) informaciją apie galimai neteisėtą verslo ir interesų grupių įtaką politiniams procesams, tačiau parlamentinį tyrimą atliekančio komiteto vadovas Vytautas Bakas argumentuodamas informacijos slaptumu jos plačiau nekommentuoja. Komiteto vadovas patvirtino, kad buvo kalbama ir apie galimai neteisėtą politinių partijų finansavimą, tačiau neatskleidė, ar buvo pateikta daugiau informacijos nei susijusios su teismui perduota politinės korupcijos byla, kurioje įtarimai pareikšti Liberalų sąjūdžiui ir Darbo partijai.

Per pirmus kadencijos metus Seimo nariai parlamentinei veiklai išleido 1 mln. 168 tūkst. eurų. Dauguma jų panaudojo visą arba beveik visą galimą sumą, keli išleido mažiau nei tūkstantį eurų. Turtingiausias šios kadencijos parlamentarai „valstiečių“ vadas Ramūnas Karbauskis parlamentinei veiklai panaudojo 3616 eurų.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

„PIRMIAUSIA AMERIKA“ NEREIŠKIA „VIEN AMERIKA“

Jungtinių Valstijų prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) Davose, Šveicarijoe vykusiame Pasaulio ekonomikos forume. *Reuters*

Sausio 26 d. Davose vykusiame Pasaulio ekonomikos forume sakdamas kalbą Jungtinių Valstijų prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) pasiūlė „Amerikos draugystę ir partnerystę“ pasauliui ir čia susirinkusiam pasauliniam verslo elitui pabrėžė, kad „Pirmiausia Amerika“ nereiškia „vien Amerika“.

„Pasaulis stebi stiprios ir klestinčios Amerikos atgimimą. Amerika yra atvira verslui ir mes vėl esame konkurencingi“, – pareiškė Amerikos prezidentas.

Susirinkusiems politikams ir verslo vadovams D. Trampas pareiškė, kad per pirmuosius jo prezidentavimo metu Jungtinės Valstijos tapo labiau nei bet kada patrauklios užsienio investicijoms. Tačiau tuo pačiu jis perspėjo, kad „negalime turėti laisvos ir atviros prekybos, jeigu kai kurios šalys išnaudoja sistemą kitų sąskaita“.

„Mes remiame laisvąją prekybą, tačiau ji turi būti są-

žininga ir ji turi būti abipusė. Jungtinės Valstijos nebežiūrės pro pirštus į nesąžiningas ekonomines praktikas“, – perspėjo Jungtinių Valstijų prezidentas. Jo teigimu, nesąžininga prekyba „kenkia mums visiems“.

D. Trampas taip pat pareiškė esąs pasirengęs derėtis su atskiromis šalimis ar grupe šalių, kurios liko pasirašiusios Ramiojo vandenyno laisvosios prekybos sutartį, iš kurios JAV pasitraukė po to, kai D. Trampas tapo Amerikos prezidentu. Jis teigia esą pasirengęs derėtis su visomis šalimis dėl abipusiai naudingų prekybos susitarimų, įskaitant ir šalis, prisijungusias prie Ramiojo vandenyno regiono laisvosios prekybos sutarties.

Amerikos prezidentas sakė derėsiąs, „jeigu tai bus naudingas visiems“.

Vieta užsiimti verslu

Savo kalboje D. Trampas demonstravo Amerikos ekonomikos ir savo prezidentavimo pasiekimus ir finansų lyderiams sakė, kad „Amerika

yra vieta užsiimti verslu“ dėl mažinamų mokesčių ir reguliavimo. Jo teigimu, „dar niekada nebuvo geresnio laiko samdyti, statyti, investuoti ir augti Jungtinėse Valstijose“. „Kai auga Jungtinės Valstijos, auga ir pasaulis“, – sakė jis.

Tačiau jis perspėjo, kad Jungtinės Valstijos ketina „priversti laikytis prekybos įstatymų ir atkurti prekybos sistemos integralumą“, kad „sukurtume sistemą, kuri veikia ne tik Jungtinėms Valstijoms, bet visoms tautoms“.

Amerikos prezidentas pažymėjo, kad jo darbas jau duoda rezultatų. Jo teigimu, nuo 2016 metų buvo sukurta 2,4 mln. darbo vietų. Jis taip pat atkreipė dėmesį tokių kompanijų, kaip „Apple“, planus Jungtinėse Valstijose investuoti milijardus.

Pasak D. Trampo, jis pasiekė didelės pažangos suteikiant amerikiečiams „geresnio darbo ir saugesnių namų“ svajonę bei „geresnę gyvenimą“ jų vaikams. *LRT*

RUSIJA PIKTINASI NAUJOMIS JAV SANKCIJOMIS

Rusijos užsienio reikalų ministerija absurdišku vadina Jungtinių Amerikos Valstijų sprendimą dar šiek tiek išplėsti sankcijas Maskvai ir žada pasilikti sau teisę atsakyti.

JAV Izdo departamentas į vizas bei sąskaitas šaldantį

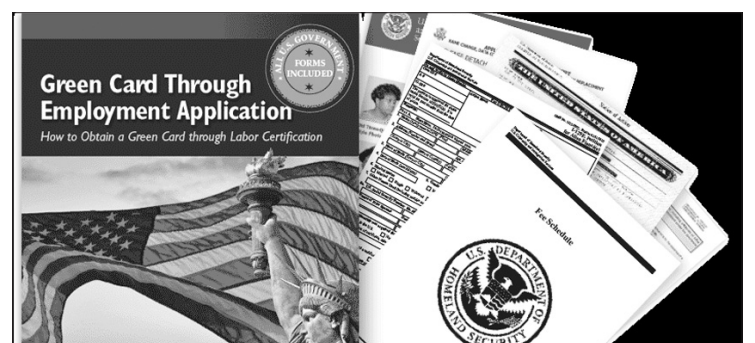
juodąjį sąrašą įtraukė dar dvidešimt vieną asmenį bei devynias bendroves. Tarp įtrauktųjų yra ir asmenys bei bendrovės, kurios organizavo reikalingų turbinų aneksuoto Krymo elektrinėms pergabėnimą.

Rusija sugebėjo apgauti Vokietijos gamintoją „Siemens“, bendrovės turbinas nukreipusi ne ten, kur žadėta pagal užsakymą, o į aneksuotą Krymą, kur „Siemens“ turbinų tiekti negalėjo, nes irgi laikosi sankcijų režimo. *LRT*

JAV PLANUOJA ATSIŠAKYTI ŽALIŲJŲ KORTŲ, BET IŠDUOTI VIZAS IMIGRANTŲ ARTIMIESIEMS

Baltieji rūmai pristatė imigracijos planą, pagal kurį beveik 2 milijonai žmonių taptų Jungtinių Valstijų piliečiais mainais į sienos statybos finansavimą. Šį planą respublikonams prieš derybas su demokratais pristatė Donaldas Trampo patarėjas. Įstatymo projektu, kuris bus paskelbtas pirmadienį, prašoma skirti 25 mlrd. dolerių sienos su Meksika statybai. Demokratai tam ketina priešintis.

Pagal Baltųjų rūmų siūlymą, vizos būtų suteikiamos tik

www.us-immigration.com

imigrantų vaikams ir sutuoktiniams, bet ne tolimesniems giminaičiams. Taip pat žadama atsisakyti žaliosios kortos lo-

terijos, pagal kurią į Jungtines Valstijas kasmet patenka apie 50 tūkstančių žmonių iš viso pasaulio. *LRT*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

IR VIS TIK JIE PUOLA!

Paklauskite kokio nors eilinio žmogelio, kaip jis supranta terminą „hibridinis karas“? Nenustebkite, jeigu jis nesugebės paaiškinti. Ir tikrai – ko čia stebėtis, jei absoliuti dauguma žmonių neįsivaizduoja karo kitokio, nei matė savo akimis ar regėjo filmuose (beje, sovietiniuose): bombų sprogimai, kulkų švilpesys, tankai, patrankos, lėktuvai, į ataką su riksmu „ura!“ bėgantys pėstininkai... Na, o jei viso to nėra, vadinasi, ir karo nėra!

Deja, laikai pasikeitė, tačiau visais laikais priešininkai, dar iki susikibdami mūšio lauke, stengėsi paveikti priešą taip, kad jam praeitų noras griebtis ginklo. Pasakojama, kad kartą Vytautas, patraukęs prieš Naugardą, dar prieš žygį paleido žinią, jog atsiveža galingą patranką, prieš kurią neatlaikys jokie mūrai. To užteko, kad miestelėnai Vytautą pasitiktų kaip nuolankūs vasalai. Legendos legendomis, tačiau šiandien propaganda tapo daug išmoningesnė ir daug efektyvesnė. Ji yra viena iš pagrindinių sudedamųjų hibridinio karo dalių. Ilgai miegoję ant laurų, jau ir Vakarų Europos šalių politikai bei piliečiai ima suvokti, jog tokį karą prieš juos kariauja Rusija. Iki šiol postsovietinio bloko šalių ir buvusių sovietų okupuotų Baltijos šalių politikai nesėkmingai bandė įrodyti, kad Rusija nėra demokratiškai nusiteikusi valstybė, bet, kaip sakoma, kol patys kakton negavo, tol Vakarai neprabudo iš letargo, apėmusio pasibaigus Šaltajam karui. Eskuojamas karas Sirijoje, sukėlęs pabėgėlių į Europą antplūdį, kišimasis į rinkimus ir referendumus Prancūzijoje, Nyderlanduose, Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje, Austrijoje, Italijoje, Ispanijoje, pagaliau JAV (o kur dar rengtas perversmas Juodkalnijoje!) – tai vis Rusijos specialiųjų tarnybų aktyvios veiklos pavyzdžiai. Žinoma, visos valstybės siekia savo tikslų darydamos įtaką pasaulyje vykstantiems procesams, tačiau ne tokiu agresyviu ir apgalvotu lygmeniu, koku veikia Kremlius. O jo tikslai aiškūs – suskaldyti Vakarus, sukelti chaosą ir galiausiai priversti paklusti Maskvos diktatui. Priemonių Kremlius nesirenka.

Praeitą savaitę Lietuva patyrė Kremliaus hibridinio karo ataką: užsieniniuose interneto tinklalapiuose buvo paskelbta melaginga (išgalvota) neva naujiena apie tai, kad Lietuva įvedė sankcijas Mongolijai (!). Įdomu tai, kad ši apgaulė pasirodė po to, kai Lietuva paskelbė draudimą 49 Rusijos piliečiams atvykti į Lietuvą dėl korupcijos, pinigų plovimo ir žmogaus teisių pažeidimo pagal vadinamąjį „Magnitskio įstatymą“. Suprantama, tokiu melu siekta sugadinti dviejų šalių santykius, bet akivaizdu, kad planas nepavyko – Lietuvos diplomatai laiku informavo Mongolijos diplomatus, jog tai visiškai išmislas ir sąmoninga provokacija, kad nieko panašaus, kas minima tame melagingame pranešime, nekalbėjo nei Lietuvos vadovė Dalia Grybauskaitė, nei Premjeras Saulius Skvernelis.

Ši melaginga Kremliaus propagandistų antis nebuvo paskutinis išpuolis tą savaitę – ketvirtadienį, sausio 18 d. internetiniai įsilaužėliai įsilaužė į naujienų tinklalapį „tv3“ ir patalpino jame melagingą „žinią“ apie Lietuvos krašto apsaugos ministrą Raimundą Karoblį. Kadangi mūsų krašto apsaugos ministras – vyras, kaip sakoma, iš stuomens ir iš

KAS SIEJA DMITRIJŲ ROGOZINĄ, RAMŪNĄ KARBAUSKĮ IR GEDIMINĄ ŽIEMELĮ?

Pastaruoju metu R. Karbauskio verslą labai nuodugniai išnagrinėjo nemažas būrys atkaklių žurnalistų. Išnagrinėta išsamiai ir daug kas: nuo trąšų verslo ypatybių iki dešimčių tūkstančių hažemių nuosavybės peripetijų; nuo milijoninių dovanų sūnams iki vekselių epidemijos, nuvarančios ūkininkus nuo žemės; nuo superkamų grūdų kokybės matavimų iki klausimų, kas visą ūkį iš tikrųjų valdo: sūnus Ramūnas ar tėvas Česlovas, kuris kažkada buvo ne tik kolūkio pirmininku, bet ir LTSR Aukščiausios Tarybos deputatu bei SSSR Knygų bičiulių draugijos Prezidiumo nariu.

Kaip žinia, tyrimą toliau tęs Generalinis prokuroras ir potencialiai speciali Seimo komisija, kuri bandys pažvelgti giliau ne tik į R. Karbauskio verslo ypatumus, bet ir į viso žemės ūkio ypatybes, kurių tamsiąsias, iki šiol giliau neanalizuotas puses šiek tiek praskleidė žurnalistų dėmesys R. Karbauskio verslui. Tačiau R. Karbauskio verslo ypatybės yra vertos didesnio dėmesio ne tik todėl, kad jos atskleidžia mūsų žemės ūkio bėdas. Jos vertos dėmesio ir todėl, kad galimai atskleidžia ir kitas, žymiai pavojingesnes mūsų valstybės bėdas. Turiu omenyje mūsų pažeidžiamumą įvairiuose Kremliaus realizuojamuose hibridiniuose karuose. Tai atskira tema, reikalaujanti žymiai gilesnės analizės ir platesnio konteksto, tačiau vienas R. Karbauskio verslo pastarojo laikotarpio puslapis turėtų sulaukti žymiai didesnio žurnalistų dėmesio.

Turiu omenyje spaudoje gana plačiai aprašytą operaciją, kaip R. Karbauskio „Agrokoncernas“ 2013 metais tapo įgaliotu „Rostselmash“ kombainų pardavėju Lietuvoje, išstumdamas iš šito verslo iki tol dešimtmečius sėkmingai šioje

srityje dirbusią Jono Jusiaus įmonę UAB „Livila“. Šios istorijos fabula yra paprasta: UAB „Livila“ daug metų buvo įgaliotas „Rostselmash“ atstovas Lietuvoje, dirbo labai sėkmingai, gaudavo „Rostselmash“ apdovanojimus kaip geriausia dilerių kompanija, kol 2012 lapkritį galų gale sulaukė „Agrokoncerno“ skambučio. „Paskambino Karbauskėlio žmonės ir pareikalavo, kad mes jiems parduotume dilerystę. Tai buvo daugiau ne pasiūlymas, bet reikalavimas“, – teigė „Livila“ direktorius (citata iš „15 min.“ straipsnio).

Ir nors „Livila“ savininkas atsisakė paklusti tokiam reikalavimui, bet jau 2013 metų gruodį „Agrokoncerno technika“ tapo antruoju oficialiu „Rostselmash“ atstovu Lietuvoje. Antruoju, kuris greitai nukonkuravo pirmąjį, nes turėjo galimybių pigesnėmis kainomis pardavinėti „Rostselmash“ techniką.

Akivaizdu, kad tokie pasiketimai, naudingi „Agrokoncernui“, negalėjo įvykti be paties „Rostselmash“ savininkų apsisprendimo perleisti savo produkcijos pelningus pardavimus Lietuvoje R. Karbauskio verslui. Štai čia ir prasideda patys didžiausi R. Karbauskio veiklos „įdomumai“, kol kas Lietuvoje labai mažai tyrinėti. Bet labai svarbūs. Todėl tyrinėjant R. Karbauskio verslus, šalia žemių, trąšų, vekselių ir elevatorių reikia neužmiršti ir rusiškų kombainų reikalo.

O „įdomumas“ yra tas, kad rusiškų kombainų biznį R. Karbauskis perėmė 2013 metais. Tai yra prabėgus metams po 2012 metų rudenį įvykusio referendumo „prieš VAE“, kurio rezultatais labai suinteresuotas buvo ne tik „Rosatom“, bet ir pats Kremlius. Tą gerai atskleidžia ir M. Basčio apkaltos byla.

Ką tai bendro turi su rusiš-

kais kombainais? Verta atsiminti, kad vienais didžiausių referendumo „prieš VAE“ entuziastų buvo R. Karbauskis ir jo partija bei Seimo narys Vidmantas Žiemelis, garsaus verslininko Gedimino Žiemelio tėvas. Ir štai tokioje plotmėje reikia užduoti esminį klausimą, į kurį Lietuvoje iki šiol nebuvo bandyta rasti atsakymo: kas sieja D. Rogoziną, R. Karbauskį ir G. Žiemelį?

Sausi faktai yra tokie:

1) Dmitrijus Rogozinas yra gerai žinomas Rusijos politikas, pagarsėjęs nacionalistas, „Didžiosios Rusijos“ propaguotojas, po Krymo okupacijos pakliuvęs į pirmųjų septynių asmenų sąrašą, kuriems JAV pritaikė asmenines sankcijas. D. Rogozinas nuo 2011 metų eina Rusijos Vyriausybės vicepremjero, „atsakingo už karinį pramoninį kompleksą, atominę energetiką, laivų statybą, aviacijos ir radioelektronikos pramonę, net pasienio politiką“. Anot žinomo Rusijos eksperto Mariaus Laurynavičiaus, D. Rogozino klanas buvo pagrindiniai Krymo okupacijos architektai.

2) Žinomas Lietuvos apžvalgininkas Ramūnas Bogdanas 2017.02.28. *Delfi.lt* paskelbė tekstą „Yra vienas kelias stabdyti Astravo AE statybas“, kuriame paskelbė tokią žinią apie D. Rogoziną ir Visagino AE: „Vienas aukštas ir patyręs Lietuvos politikas man pasakojo, jog dabartinis Rusijos vicepremjeras D. Rogozinas jam atvirai yra sakęs, jog jų tikslas yra sužlugdyti bet kokius branduolinės energetikos projektus Lietuvoje ir pastatyti savo AE mums.“

3) M. Laurinavičius *Delfi.lt* 2014.08.26. paskelbtame tekste „V. Putino Rusija. Agresija Ukrainoje. Kas laukia jos architektų?“ teigia, kad viena iš trijų pagrindinių Krymo okupaciją finansavusių organizacijų - tarpregioninė visuomeninė organizacija „Veče“ - yra „glaudžiai susijusi su D. Rogozino klanui artimais žmonėmis – verslininku, įmonės „Rostselmash“ ir su ja susijusių kitų verslo struktūrų bendrasavininkiu Konstantinu Babkinu, Michailu Deliaginu ir Maksimu Kalašnikovu.“

4) Konstantinas Babkinas yra ne tik „Rostselmash“ savininkas, bet ir aktyvus nacionalistas, „Verslo Partijos“ lyderis, 2014 metų kovo 10 dieną Maskvos centre kartu su E. Limonovu ir dar keliais šimtais pasekėjų demonstravęs ir pats asmeniškai viešai reikalavęs, kad referendumai būtų

(Nukelta į 4 psl.)

liemens, tai Kremliaus propagandistai nesugalvojo nieko bjauriau, kaip apkaltinti jį homoseksualizmu... Vedusį vyrą, šeimos galvą! Bet, matyt, žinodami, kad dalis lietuvių labai linkę į toleranciją seksualinių mažumų atžvilgiu, jie tikėjosi suduoti smūgį ministro reputacijai jį apšmeiždami. Išsiaiškinta, kad ataka įvykdyta iš Sankt Peterburgo, Rusijos. Negana to, Nacionalinio kibernetinio saugumo centras prie KAM įspėjo, kad elektroniniai laišakai, platinti sausio 18 d. vakare (kurių imituotas siuntėjas buvo „noreplay@tv3.lt“) turėjo prisegtą bylą ne tik su šmeižiančiu tekstu, bet ir įterptą kenksmingą kodą. Todėl gavėjai, kurie atsidarė prisegtas bylas, paraginti imtis papildomų apsaugos priemonių - laikinai atjungti kompiuterį nuo tinklo, kreiptis į savo institucijos kompiuterių saugumo specialistus.

Taigi, pasirodo, ne tik skleidžiamai pramanai, bet ir bandoma pakenkti kompiuteriniams įstaigų tinklams. Per savaitę – du rimti išpuoliai! Tad po tokių atsitikimų sunku suprasti tautiečius, besivaipančius „rusai puola!“. Nejuokingas ir nerimtas jų toks „sąmojis“.

Kęstutis Šilkūnas

(Atkelta iš 3 psl.)

**KAS SIEJA
D. ROGOZINĄ,
R. KARBAUSKĮ IR
G. ŽIEMELĮ?**

surengti ne tik Kryme, bet ir kituose Ukrainos regionuose. Nenuostabu, kad jis finansavo ir D. Rogozino operaciją, okupuojant Krymą.

5) 2012 metų spalio mėnesį įvyko referendumas „prieš Visagino AE“. Jo rezultatai turėjo nudžiuginti D. Rogoziną, į kurio pareigas įeina ir Rusijos atominės energetikos pramonės priežiūra. Už tokius rezultatus Kremlius moka atsidėkoti tam, kas svariai prisidėjo prie tokių rezultatų pasiekimo.

6) Vienas iš aktyviai referendume veikusių R. Karbauskis jau 2012 metų lapkričio mėnesį pradeda rūpintis, kaip perimti D. Rogozino draugo K. Babkino valdomo „Rostselmash“ pelningą verslą Lietuvoje. Ir R. Karbauskiui pasiseka. D. Rogozino draugas K. Babkinas nutaria, kad Lietuvoje „Rostselmash“ techniką pardavinės R. Karbauskio „Agrokoncernas“. Būna gi tokių atsitiktinių sutapimų, bet kaip sako klasikai - kas gali paneigti galimybę, kad ...?

7) Kito aktyvaus referendumo dalyvio V.Žiemelio sūnus, žinomas verslininkas G. Žiemelis taip pat džiaugėsi 2013 metais. Tais metais buvo paskelbta, kad G. Žiemelio bendrovė „Avia Solutions Group“ statys naują oro uostą prie Maskvos, Ramnenskoje. 2016 metais šio oro uosto atidaryme dalyvavo pats Rusijos Premjeras D. Medvedevas. Šioje šventėje taip pat dalyvavo ir D. Rogozinas. D. Rogozinas ypatingą dėmesį G. Žiemelio verslui rodė ir 2012 metais, likus keletui mėnesių iki referendumo, kai dalyvavo „Avia Solutions Group“ konstruojamo orlaivių remonto ir techninės priežiūros centro Uljanovske statybų pradžios ceremonijoje. Nenuostabu, kad G. Žiemeliui verslas Rusijoje sekasi, nes D. Rogozinas, būdamas vicepremieru, yra atsakingas ne tik už atominę, bet ir už aviacijos pramonę.

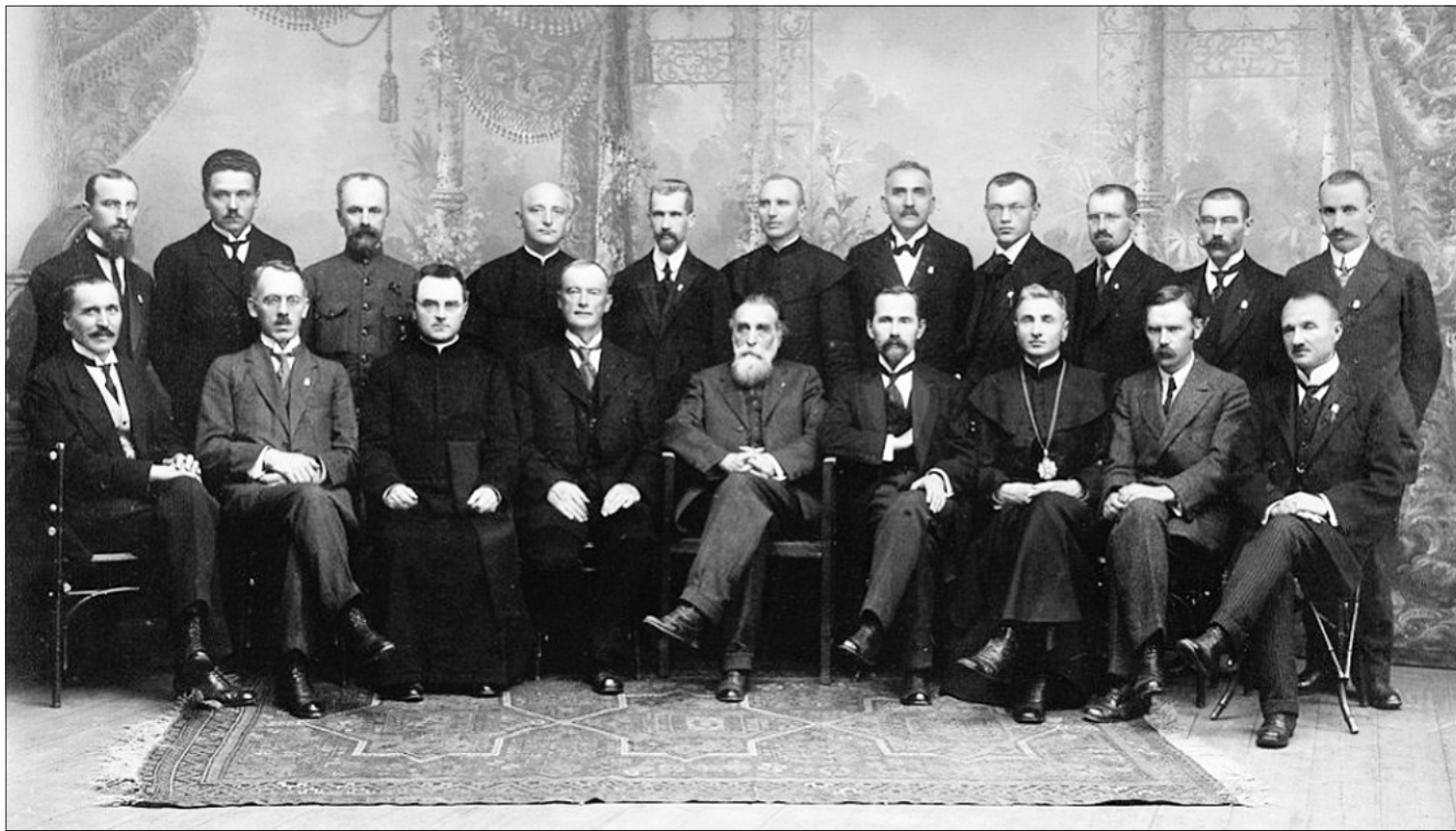
Štai tokios yra aplinkybės, kodėl R. Karbauskio sėkme, staiga perimant „Rostselmash“ kombainų pardavimus Lietuvoje, reikia giliau pasidomėti. Yra kam Lietuvoje sekasi su rusiškų trąšų ir rusiškų kombainų išimtinių teisių įgijimais. Tai kažkokie „seni armėnai“ padeda, tai D.Rogozino bendražygiai, valdantys Rostove kombainų fabriką, pasidaro labai sukalbami.

Sekasi gi kai kam! Gal ir nieko blogo, bet minčių kyla visokių!

Andrius Kubilius

100 Atkurtai
Lietuvai

„AMERIKOS BALSO” ARCHYVAI: TAUTOS VALIA NEGALI VEIKTI, BET TEBĖRA GYVA

Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje pasirašytas dokumentas, skelbiantis, kad atkuriama Lietuvos Valstybė, ir ji atsižada nuo visų valstybinių ryšių, kada nors buvusių su kitomis tautomis. Tolimesnį valstybės likimą bei santvarką pavesta kurti Atkuriamajam Seimui.

Lietuvos nacionalinio muziejaus/Wikimedia commons nuotr.

Tikriausia priemonė sugrąžinti tautai pagrobtąją laisvę yra visų krašto žmonių tvirtas pasiryžimas ištvermingai kovoti dėl laisvės atstatymo, 1957 m. „Amerikos balsui“ sakė Nepriklausomybės Akto signataras prelatas Kazimieras Steponas Šaulys 1957 m. „Tautos valia, sukūrusi prieš amžius savo valstybę, ilgai ir narsiai gynusi jos nepriklausomybę, tebėra gyva, nepalaužta, tvirta, bet sukliudyta, negali veikti“, – kalbėjo K. S. Šaulys.

Mes, visi Tarybos nariai, džiaugėmės, kad pavyko savo tarpe susitarti dėl paties Nepriklausomybės deklaracijos teksto ir paskui vieningai tą tekstą paskelbti. Buvo kliūčių iš vokiečių armijos pusės tam nepriklausomybės paskelbimo tekstui paskelbti. Bet Lietuvos Taryba tą nepriklausomybės skelbimo tekstą nusiuntė į Berlyną ir paskelbė Berlyne nežiūrint to, kad Lietuvoje civilinė vokiečių administracija buvo uždraudusi skelbti.

Tradicija yra labai stambus ir didelis, galingas veiksnys žmogaus gyvenime ir tautos istorijoje. Todėl ir Lietuvoje nepriklausomybės, nepriklausomos valstybės sąvoka buvo per ilgus amžius įsigyvenusi mūsų tautoje ir išlikusi. Dėl to

ir atstatant dabar iš naujo mūsų krašto laisvę ta valstybinės nepriklausomybės sąvoka labai mums daug padėjo.

Mano supratimu, Tarybos paskelbtasis Nepriklausomybės Aktas turėjo tokią reikšmę dėl to, kad Taryba pati atstovavo visai Lietuvos tautai. Taryba buvo laisvai išrinkta atstovų, atsiųstų į Vilnių, o tie atstovai buvo parinkti ir išrinkti atskiruose valsčiuose, atskirose parapijose. Dėl to išrinktoji Taryba (maža skaičiumi, tik 20 asmenų) atstovavo visos tautos reikalams.

Šiuo metu mūsų tikslas ir uždavinys yra atgauti pagrobtąją politinę laisvę, padaryti laisvus rinkimus ir atkurti demokratinę Lietuvos valstybę. Momento reikšmė yra svarbi ir reikalauja vieningo įtempto visų krašto žmonių bendradarbiavimo. Kelias grįžti į laisvę yra šiandien nelengvas, jame daug visokeriopų kliūčių, dėl to tenka ieškoti tinkamų priemonių kliūtims nugalėti.

Tikriausia priemonė sugrąžinti tautai pagrobtąją laisvę yra visų krašto žmonių, visų piliečių vienybė, tvirtas pasiryžimas ištvermingai kovoti dėl laisvės atstatymo. Tautos valia, sukūrusi prieš amžius

savo valstybę, ilgai ir narsiai gynusi jos nepriklausomybę, tebėra gyva, nepalaužta, tvirta, bet sukliudyta, negali veikti. Tiesa, ir dabar okupuotoje Lietuvoje administratyvinė valdžia (ne politinė) iš dalies priklauso pačių lietuvių žmonėms, bet jie yra parinkti ir pastatyti bolševikų partijos su rusų bolševikų žinia, pritarimu pagal Maskvos nurodymus.

Tarybinės vyriausybės ir valdžios žmonių tarpe yra, be abejo, nemaža geros valios žmonių ir gabesnių asmenų, norinčių veikti ir darbuotis visuomenės labui, bet tie partijos pastatytieji asmenys nėra Lietuvos žmonių atstovai, nors jie atkakliai kiekviena proga tvirtina, esą jie vieni patys tik atstovauja visai tautai ir reiškia jos valią. Tai netiesa, jokių tautos teisėtų įgaliojimų jie neturi. Okupantų padarytieji ir daromieji rinkimai nebuvo ir nėra laisvi rinkimai. Ir jokių būdu jie nereiškia tautos valios.

Bolševikinė vyriausybė suteikė valdžią ne krašto žmonėms, o tik sovietų, tarybinių komunistų partijai. Paskirtoji valdžia vykdo, ir dažniausiai gana uoliai, savo partijos nurodymus, savo programą. Būtent vyriausybės paskirtieji atstovai daro tą ir taip, kaip

ir ką liepia jų partija, nežiūrint, ar tai žmonėms, krašto gyventojams yra naudinga, ar nuostolinga. Pavyzdžiui, nusavinimai, varymas žmonių į kolchozus ir panašiai.

Atskyrus komunistinės valdžios vykdytojus, Lietuvos žmonių masės – žemaičiai ir aukštaičiai – visi myli savo kraštą, savo tėvynės žemę, visi brangina savo tėviškėlę, gelbėja tautos tradicijas, jos turtą – vis tiek, ar tas turtas yra medžiaginis, pelnytas rankų darbu, ar dvasios turtas, įsigytas proto pastangomis. Tas turtas yra tikra žmogaus nuosavybė, jam maloni, jam brangi kaip sveikata, kaip gyvybė. Dėl to bolševikų komunistų siūlymas ar reikalavimas panaikinti privatinės nuosavybės teisę ir suvalstybinti turtą atrodo žmogui nevykęs, nepagrįstas, nepriimtinas.

Tikime tvirtai, gyvai neabejodami, kad mūsų mylimai šaliai, brangiai tėvynei Lietuvai, vėl išmuš tikrosios laisvės ir nepriklausomybės valanda. Lietuvių tauta atliks garbingai jai apvaizdos skirtąjį uždavinį žmonijos naudai ir gerovei, stovis visiems į bendrą laisvės atgavimo darbą.

Lietuvos centrinio valstybės archyvo medžiaga.

NUTARTA IŠPLĖSTI ISTORINĖS VĖLIAVOS SU VYČIU NAUDOJIMĄ

Išplečiama valstybės istorinės vėliavos naudojimo tvarka. Balandžio 30-ąją įsigalios Prezidentės pasirašytos Valstybinės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo pataisos, kuriomis ji nuolat turės būti iškeliama prie įvairių institucijų pastatų.

Vėliava turės būti iškeliama

prie Seimo, prezidento rezidencijos, vyriausybės ir ministerijų, Konstitucinio Teismo, teismų, generalinės ir teritorinių prokuratūrų, Lietuvos banko, Vyriausiosios rinkimų komisijos, vietose, kuriose posėdžiauja savivaldybių tarybos, Kernavėje ir Senųjų Trakų piliavietėje. Prie

kitų valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų istorinė vėliava bus keliama valstybės švenčių dienomis, taip pat Sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną, kovo 29-ąją – Lietuvos įstojimo į NATO dieną, gegužės 1-ąją – Lietuvos įstojimo į ES dieną, liepos 15-ąją – Žalgirio

mūšio dieną, lapkričio 23-ąją – Lietuvos kariuomenės dieną.

Dabar istorinė vėliava turi plevėsuoti virš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Vilniuje, Trakų pilies, Vytauto Didžiojo karo muziejaus skverelyje Kaune.

LRT

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos užsienio reikalų ministerija kategoriškai neigia viešojoje erdvėje pasirodžiusią melagingą informaciją, esą Lietuva įvedė prekybines sankcijas Mongolijai. URM pabrėžia, jog Lietuva ir Mongolija plėtoja konstruktyvius dvišalius santykius, aktyviai bendradarbiauja daugiašaliuose formatuose, nuosekliai plečia ekonominį bendradarbiavimą. URM pažymi, kad tai jau ne pirmas kartas, kuomet tokiais prieš Lietuvą nukreiptais ir trečiųjų šalių įgyvendinamais agresyviais informaciniais veiksmais siekiama kompromituoti Lietuvą tarptautinėje erdvėje.

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos nariai Laurynas Kasčiūnas, Žygimantas Pavilionis, Audronius Ažubalis ir Paulius Saudargas sausio 24 d. kreipėsi į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrą Roką Masiulį, Lietuvos radijo ir televizijos generalinį direktorių Audrių Siaurusevičių ir Lietuvos radijo ir televizijos centro generalinį direktorių Remigijų Šerį, prašydami užtikrinti LRT kanalų transliavimą lietuvių gyvenamose Lenkijos vietovėse. Pasak jų, nors dauguma lietuvių kilmės Lenkijos Respublikos piliečių gyvena netoli pasienio su Lietuva įsikūrusiose gyvenvietėse, dalyje jų Lietuvos televizijų programos kol kas nėra transliuojamos. Tai ypač aktualu Suvalkų mieste gyvenantiems Lenkijos lietuviams. Tokia situacija mažina galimybes šioje šalyje gyvenantiems lietuviams sužinoti apie įvykius Lietuvoje, taip pat domėtis Lietuvos kultūriniu gyvenimu.

Seimo valdyba komandiravo Seimo narį Žygimantą Pavilionį sausio 18–21 dienomis dalyvauti tarptautinėje konferencijoje „Padėtis pasaulyje 2018 metais” Majamyje (Jungtinės Amerikos Valstijos). Konferencijoje Seimo narys pasisakė apie Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) ir NATO vaidmens svarbą demokratijos plėtros procese ir Baltijos regiono politikoje. Vizito metu vyko numatyti neformalūs pasitarimai dėl aukščiausio lygio Lietuvos kontaktų su JAV atstovais, taip pat ir galimo Prezidento Džordžo Volkerio Bušo (George Walker Bush) vizito į Lietuvą 2018 metais.

Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje Renatas Norkus sausio 24 dieną Lisabonoje **Portugalijos Prezidentui Marcelo Rebelo de Sousa** įteikė skiriamuosius raštus. Susitikime su Prezidentu ambasadorius padėkojo Portugalijai už solidarumą ir indėlį, padedantį užtikrinti Lietuvos ir viso regiono saugumą, supratimą energetikos saugumo klausimais. Praeitais metais, vykdydama įsipareigojimus NATO kolektyvinei gynybai, Portugalija jau trečią kartą į Lietuvą buvo atsiuntusi rotacines karines pajėgas bei techniką ir taip pat trečią kartą vykdė oro policijos misiją Baltijos šalyse. Svarbus Portugalijos reiškiamas supratimas ir palaikymas Lietuvai tarptautiniuose formatuose dėl Astravo AE keliamų grėsmių. Vizito Portugalijoje metu ambasadorius R. Norkus taip pat susitiko su Portugalijos parlamento pirmininku, užsienio reikalų ir gynybos ministrais, Lisabonoje reziduojančių ambasadų vadovais, Lietuvos garbės konsulais Portugalijoje ir čia gyvenančiais lietuvių bendruomenės atstovais.

Sausio 23 d. Lietuvos švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė Lietuvos ambasadoje Londone susitiko su Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės organizacijų ir lituanistinių švietimo įstaigų atstovais. Susitikimo metu aptarta vykstanti aukštojo mokslo reforma Lietuvoje, grįžtančių gyventi į Lietuvą lietuvių vaikų integracijos į mokyklas klausimai, taip pat apsiikeista nuomonėmis dėl aktualių ugdymo klausimų šeštadieninėse Jungtinės Karalystės lietuvių mokyklose.

Lietuvos ambasados Vašingtone kolektyvas prisijungė prie akcijos #WeRemember. Sausio 27 d. - tarptautinė Holokausto aukų atminimo diena - pasaulyje vyko akcija #WeRemember, kurios metu buvo visi kviečiami nusifotografuoti su užrašu We remember (mes prisimename) ir savo nuotrauka dalintis socialiniuose tinkluose naudojant grotąžymę #WeRemember. Su Lietuvos ambasados Vašingtone kolektyvu taip pat nusifotografavo Amerikos žydų komiteto rabinas Andrew Baker. Holokausto metu buvo nužudyta 200.000 Lietuvos piliečių, ir 6 milijonai žydų visame pasaulyje.

Simboliniu bėgimu Vašingtone, JAV, bei Lietuvos ambasadoje JAV surengtoje diskusijoje buvo **pagerbti Lietuvos laisvės gynėjai**. Sausio 12 d. LR ambasadoje Vašingtone įvyko dokumentinio filmo „Vytautas Landsbergis- laisvės keliu” peržiūra. Po filmo, kuriame nemažai dėmesio skiriama 1991 m. sausio mėn. vykdytai Sovietų karinei agresijai prieš Lietuvos žmones, surengta diskusija „Laisvės kelyje ne vieni.”

Sausio 19 dieną užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius Švedijos ambasadoje Vilniuje atidarė metinę Šiaurės ir Baltijos šalių konferenciją, skirtą regiono klausimams bei iššūkiams aptarti. Tradiciškai metų pradžioje rengiamame politikos, akademinės bendruomenės ir ambasadų atstovų susitikime apžvelgtos regiono saugumo, visuomenės atsparumo propagandai, hibridinių grėsmių ir energetinio saugumo problemos.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

KVIEČIAME DIASPORĄ JAV KARTU ŠVĘSTI MODERNIOS LIETUVOS 100-METĮ IR DALINTIS SAVO INICIATYVOMIS

Lietuvos ambasados JAV darbuotojai kviečia kartu švęsti Lietuvos 100-metį.

LR URM

Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone atkurto Lietuvos valstybės jubiliejaus proga kviečia Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenančią Lietuvos diasporą ir čia gyvenančius Lietuvos draugus kartu švęsti modernios Lietuvos 100-metį ir dalintis savo iniciatyvomis kartu su visais.

Kviečiame visus JAV gyvenančius lietuvius ir mūsų draugus prasmingai ir išradingai pažymėti bei švęsti mūsų Valstybės jubiliejų, pasidalinti šventinėmis akimirkomis, skleisti žinią apie Jūsų sugalvotas ir įgyvendintas iniciatyvas, skirtas Lietuvos 100-mečiui.

Tai gali būti Jūsų individuali iniciatyva dedikuoti šiai progai tam tikrą asmeninį

įsipareigojimą ar įvykdyti užsibrėžtą tikslą, tai gali būti Jūsų šeimos išskirtinė tradicija įsimintinai pažymėti Vasario 16-ąją - Lietuvos Valstybės atkūrimo dieną, tai gali būti Jūsų bendruomenės iniciatyva - surengta atkurto Lietuvos Valstybės jubiliejaus šventė, šiai progai inicijuotas labdaros projektas, vaikų piešinių konkursas ar surengtas Lietuvos pristatymas amerikiečiams.

Lietuvos ambasada maloniai prašo pasidalinti Jūsų šventinėmis akimirkomis su visais - tiek su JAV lietuvių bendruomene, tiek su lietuviais visame pasaulyje. Taip pat kviečiame dalintis istorinėmis nuotraukomis ar Jūsų šeimos istorijomis, susijusiomis su atkurto Lietuvos Valstybės

nueitu 100 metų keliu, kurias yra išsaugoję Jūsų tėvai, seneliai ir proseneliai.

Atsiųskite savo iniciatyvas įamžintas nuotraukose ar trumpai aprašytas. Mes mielai visus 2018 metus dalinsimės Jūsų istorijomis ambasados socialiniuose tinkluose.

Nepamirškite, kad kiekvienas iš mūsų yra dalelė Lietuvos, šiais metais švenčiančios atkurto Valstybės 100-mečio jubiliejų. Tai yra mūsų visų šventė.

Laukiame Jūsų nuotraukų, iniciatyvų ir istorijų el. paštu - amb.us@urm.lt. Tai nėra konkursas dėl geriausios iniciatyvos, tai yra kvietimas dalintis prasmingomis akimirkomis kartu su visais.

Lietuvos ambasada Jungtinėse Amerikos Valstijose

PO LIETUVOS VYRIAUSYBĖS NURODYMŲ KRITINIŲ SISTEMŲ VALDYTOJAI ATISISAKĖ „KASPERSKY” ĮRANGOS

Po LR Vyriausybės nurodymo visi rusišką „Kaspersky Lab” programinę įrangą naudoję Lietuvos kritinių informacinių technologijų (IT) sistemų valdytojai jos atsisakė.

Ministrų kabinetui gruodžio pabaigoje paskelbus, kad ši įranga kelia potencialią grėsmę Lietuvos saugumui, ji iš svarbiausių sistemų pašalinta per mėnesį, nors tam ir buvo numatyta 90 dienų, pranešė Krašto apsaugos ministerija.

„Šiuo metu visi ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros valdytojai nebe naudoja arba yra pašalinę šią programinę įrangą”, – rašoma BNS perduotame laikinojo Nacionalinio kibernetinio saugumo centro vadovo Ryčio Rainio komentare.

Minimos infrastruktūros sąrašas yra įslaptintas, jis gali apimti valstybinius ir privačius energetikos, finansų sistemos, transporto, komunikacijų ir kitų sektorių IT sistemų valdytojus.

Nacionalinis kibernetinio

„Kaspersky Lab”programinės įrangos produktai.

kaspersky.com

saugumo centras buvo anksčiau nustatęs, kad „Kaspersky Lab” programine įranga naudojasi iki 5 proc. valstybinių institucijų ir įstaigų.

Jo duomenimis, po vyriausybės sprendimo penktadalis šių institucijų jau pašalino minėtos bendrovės programinę įrangą ir pakeitė ją kita, o dauguma „Kaspersky” tebe naudojančių organizacijų yra savivaldybių įstaigos.

„Kaspersky Lab” – tai Rusijoje įsikūrusi IT kompanija, ji yra viena didžiausių pasaulio kibernetinio saugumo

ir antivirusinių programų produktų gamintojų.

Nerimas dėl šios įmonės produkcijos išaugo Jungtinėms Valstijoms pernai paskelbus, kad bendrovė gali bendradarbiauti su Rusijos žvalgyba. JAV vyriausybė pernai rugsėjį uždraudė civilinėms institucijoms naudoti „Kaspersky” įrangą, o pati bendrovė šį sprendimą apskundė teismui.

Po Lietuvos sprendimo įmonė pareiškė atsidūrusi geopolitinės kovos centre ir nesanti susijusi su jokios šalies vyriausybe.

LRT

XXI PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS – URUGVAJUS’2018

2018 m. sausio 9-14 dienomis Urugvajaus sostinėje Montevidėjuje vyko svarbiausias Pietų Amerikos lietuvių jaunimo susitikimas – XXI Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo apie 30 atstovų iš Argentinos, Urugvajaus ir Kanados.

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas yra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) bendras projektas, kurį šiais metais organizavo Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjunga (ULJS) kartu su PLJS ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdyba.

Suvažiavime dalyvavo Suvažiavimo įkūrėjas ir globėjas, PLB Sielovados reikalų komisijos pirmininkas, Lietuvos vyskupų konferencijos (LVK) delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovada prelatas Edmundas J. Putrimas ir LR garbės konsulė Urugvajuje Cecilia Hernández Svobas.

Suvažiavimas prasidėjo dalyvių registracija antradienį, sausio 9 d., Lietuvių kultūros draugijos patalpose Montevidėjaus mieste, Cerro rajone. Suvažiavimo dalyvius pasveikino ULJS pirmininkas Rodrigo Martinez Simanskis, dėkodamas svečiams už apsilankymą, pabrėždamas šio jaunimo suvažiavimo svarbą lietuviams, gyvenantiems šiame krašte.

Po formalaus prisistatymo lietuvių klube, vakare buvo surengtas susipažinimo vakaras, kad suvažiavimo dalyviai iš skirtingų pasaulio kraštų galėtų pabendrauti ir sužinoti daugiau vieni apie kitus.

Jau trečiadienį, sausio 10

dienos ryte, dalyviai mokėsi įvairių tradicinių lietuviškų žaidimų ir dainų. Jaunimui buvo paruošti įvairūs žaidimai bei bendros užduotys, kuriuos atlikdami dalyviai artimiau susipažino su Lietuvos istorija, geografija ir papročiais. Taip pat apžvelgė dabartines Lietuvos aktualijas.

Po pietų delegacija aplankė Montevidėjų. Montevidėjus yra Urugvajaus pietuose, prie Sidabro upės (Rio de La Plata). Tai Urugvajaus sostinė ir didžiausias miestas – didelis jūrų uostas. Jam būdingi platūs prospektai. Tai didžiausias šalies ekonominis, administracinis ir kultūros centras. Labai išplėtotą mėsos apdirbimo ir vilnos pramonę, žvejybą, turizmas, greta miesto gana daug kurortų. Po turo lietuvių draugijoje surengtos diskusijos.

Diskusijų metu Argentinos, Urugvajaus, ir Brazilijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovai formaliam posėdyje pristatė savo veiklą kitiems dalyviams, informavo apie savo planus 2018 metais.

Argentinos lietuvių jaunimas savo metinę stovyklą 2018 metais surengs vasario 24 ir 25 dienomis, Berisso mieste. Joje dalyvaus apie 120 jaunuolių. Nauja valdyba bus išrinkta birželį Buenos Airių mieste, o tam, kad kuo daugiau narių dalyvautų rinkimuose, tą pačią dieną yra numatyta sporto šventė įvairaus amžiaus jaunimui. Spalio mėnesį vyks jaunimo pamėgtas Kaukių balius Susivienijime lietuvių Argentinoje. Pagrindinis ALJS tikslas šiais metais - sudominti ir pritraukti į savo veiklą jaunesnius dalyvius, kurių vien tik Berisso mieste šiuo metu yra per 30 (vidutinis amžius 16-17 metų). Argentiniečiai

XXI Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavime dalyvavo atstovai iš Argentinos, Urugvajaus ir Kanados.

Autoriaus nuotr.

intensyviai ruošiasi dalyvauti ateinančią vasarą Dainų ir šokių šventėje Lietuvoje.

Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungos rūpėščiai yra labiau susiję su išlikimo klausimais, mažas bendruomenės narių skaičius yra pagrindinis veiklos priešas. Visos pastangos įdėtos tam, kad jauniausios lietuvių kartos dalyvautų ULJS veikloje. Birželio gale šaltuoju metų laiku kartu su Urugvajaus lietuvių bendruomene bus organizuojama tradicinė Joninių šventė.

Brazilijos lietuvių jaunimo sąjunga prisiėmė atsakomybę organizuoti ateinantį 22-ąjį Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimą, kuris vyks 2019 metais, sausio m. nuo 23 d. iki 27 d., San Paulo mieste.

Ketvirtadienį, sausio 11 dienos ryte, dar vyko įvairūs tradiciniai lietuviški žaidimai ir ekskursija po Cerro pilį, kuri yra Generalinio Artigo tvirtovė (Fortaleza General Artigas). Po pietų vyko lietuvių folkloro šokių pamoka, kuri pakvietė visus šokėjus iš

visų šokių kolektyvų susirinkti ir repetuoti kartu.

Penktadienį, sausio 12-osios ryte, delegacija išvyko į Mino miesto sodybą, Lavallesos provinciją, kurioje prasidėjo suvažiavimo stovyklavimas. Po pietų prasidėjo oficiali suvažiavimo dalis, kurioje buvo perskaitytas Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkės Dalios Henkes sveikinimas suvažiavimo atstovams ir dalyviams. Vakare buvo uždegtas laužas.

Šeštadienį, sausio 13 dieną, jaunimą žadino lietuviški žaidimai, o po pietų visi rinkosi į lietuviškų dainų pamokėlę, kad visi jaunuoliai galėtų išmokyti tradicinių dainų. Tos pačios dienos vakare kartu su prelatu Edmundu Putrimu prasidėjo „Studijų Dienos“, į kurias jaunimas buvo kviečiamas diskutuoti apie lietuvių bendruomenių charakteristiką ir įvaizdį skirtingose Pietų Amerikos bei viso pasaulio bendruomenėse. Kiekvienas atstovas galėjo pasisakyti apie tai, ką reiškia būti lietuviu ir kartu pateikti savo nuomonę apie tai, kaip mes, lietuviai, išsisklaidę po pasaulį, žiūrime vienas į kitą. Pagrindinė tema - identitetas, tapatybė. Prelatas E. Putrimas taip pat pravedė smagų motyvacinį pokalbį tema „Lietuvos šimtmetis yra ir mūsų šventė“.

Diskusijų metu 4 buvusieji Vilniaus universiteto lituanistikos kursų studentai pasidalino savo įspūdžiais ir patyrimais apie studijas Lietuvoje. Vienas iš jų, Nicolas Oviedo Sosa Stunguris (Argentina), pasakojo apie savo asmeninę patirtį ir galimybes studijuoti lietuvių kalbą Vilniaus universitete, kuriame sėkmingai baigė lietuvių kalbos semestro studijas. Studijų programa apėmė ne vien tik lietuvių kalbos

mokymąsi: Nicolas susipažino su Lietuvos istorija, geografija, daile, kultūra, politika, šalies aktualijomis, dalyvavo edukologinėse ekskursijose ir t. t. Po diskusijų įvyko šv. Mišios, kuriose dalyvavo visi jaunimo sąjungos atstovai. Kadangi ši suvažiavimo diena sutapo su Lietuvos atmintina diena Sausio 13-ąja – Laisvės gynėjų diena, buvo aukojamos šv. Mišios stovyklavietės koplyčioje. Mišiose dalyvavo visi Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimo dalyviai, vietiniai lietuviai. Maldose prisiminėme Sausio 13-osios aukas, žuvusius ir sužeistus 1991 m. sausio 13-osios naktį, sovietiniams kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą.

Vakare vyko Talentų vakaras. Kiekvienas LJS kraštas smagiai pasirodė, visi dainavo ir šoko.

Sekmadienį, sausio 14 dieną, delegacija persikėlė į sostinę Montevidėjų. Uždarymo pietūs vyko Urugvajaus lietuvių draugijoje. Žodį tarė Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos valdybos pirmininkė Veronica Kavaliauskas. Prelatas Edmundas Putrimas padėkojo visiems suvažiavimo organizatoriams ir dalyviams bei palaimino valgį. Suvažiavimą vainikavo visų susirinkusiųjų „Ilgiausių metų“ daina bei linkėjimai, kad suvažiavimas taptų tradicija, kuri tęstųsi ilgus metus.

XXI Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Suvažiavimo nutarimas:

XXII Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas vyks 2019-tais metais vasario mėn. San Paule, Brazilijoje.

Juan Ignacio Fourment Kalvelis, Argentinos lietuvių bendruomenės (ALB ALOST) valdybos pirmininkas

XXI Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavime.

Autoriaus nuotr.

KLIVLANDAS, OH

SĖKMINGA LABDAROS VAJAUS PRADŽIA

Klivlando katalikų vyskupija kasmet rengia katalikų labdaros vają (*Catholic Charities Annual Appeal*). Jis apima 187 vyskupijos parapijas šiaurės rytų Ohajaus valstijoje. Prieš pradėdami šį vają, rengėjai nustato tris skirtingas datas ir skirtingas parapijas, per kurias parapijų atstovai bus supažindinti su šiuo svarbiu vaju. Toks išankstinis pasiruošimas suteikia didesnę veiklos laisvę parapijų atstovams ir pritraukia daugiau dalyvių.

Š. m. sausio 16 d. straipsnio autorius, kaip Šv. Kazimiero parapijos atstovas, dalyvavo tokiame renginyje. Jis vyko

Immaculate Conception parapijos salėje, Willoughby, Ohio. Renginyje dalyvavo apie 80 asmenų, tarp jų ir mūsų vyskupas Nelson Perez. Prieš pradėdant šį įžanginį vajeus renginį, pagal įprastą tvarką vyskupas ir renginio dalyviai turėjo progą pasigardžiuoti parapijos savanorių paruoštais priešpiečiais. Po to labdaros vajeus atstovai patiekė vajeus tikslo santrauką, kartu apžvelgdami praeityje nuveiktus labdaros darbus. Ant kiekvieno stalo buvo sąrašai, alfabetine tvarka išvardintos visos 187 vyskupijos parapijas su šiais metais joms skirtomis sumomis. 2017 m. 63 parapijos šias joms numatytas sumas viršijo. Buvo parodytas ir vaizdo įrašas, kuriame buvo matyti asmenys

ir organizacijos praeityje iš šio vajeus gavusios paramą. Vaizdo įrašė kalbantis vyskupas Nelson Perez pabrėžė šio vajeus svarbą ir ragino kuo daugiau ir dosniau dalyvauti jame.

Kai labdaros atstovas pristatė vyskupą N. Perez, jis, priėjęs prie mikrofono, savo kalbą pradėjo prisiminimais ir įgyta patirtimi beieškant finansinės paramos labdaros veiklai. Vienas jo pavyzdys dalyviams sukėlė juoką, bet buvo aišku, kad kalba ėjo apie didelę šio vajeus svarbą. Vyskupas pabrėžė, kad mes (šio renginio dalyviai) turime atkakliai siekti teigiamų rezultatų. Dėl vajeus pasisekimo jo kalboje jokių abejonių nebuvo.

Algirdas V. Matulionis

Vyskupas Nelson Perez kalba apie labdaros vają. A.V. Matulionio nuotr.

ČIKAGA, IL

Pagerbė Sausio 13-osios aukas

Šį savaitgalį (sausio 13-14 d.) Čikagoje vyko renginiai, skirti pagerbti Lietuvos laisvės gynėjų, žuvusių sausio 13-ąją, atminimą.

Šeštadienį, sausio 13 d. Pasaulio lietuvių centre įsikūrusioje galerijoje „Siela“ buvo atidarytos dvi parodos: Lituanistikos tyrimo ir studijų centro archyvų fotografijų paroda bei nuotraukų paroda iš asmeninio fotografo Jono Kuprio archyvo. Pirmojoje parodoje užfiksuotos kruvinųjų sausio įvykių akimirkos Lietuvoje, o antrojoje – Amerikos lietuvių atsakas į įvykius gimtinėje. Nuotraukose įamžintos lietuvių demonstracijos Čikagoje, Vašingtone bei kituose Amerikos miestuose, kurių metu jie deklaravo palaikymą Tėvynei bei prašė Amerikos palaikymo.

Susirinkusieji turėjo galimybę pamatyti trumpametražį režisieriaus V. V. Landsbergio mokinių filmą „Antra karta nuo Sausio“, pasidalinti savo atsiminimais apie lemtinguosius to vakaro įvykius bei kartu su pianiste Vilma Meilutyte padainuoti lietuviškas dainas. Parodas bei mokinių sukurtą filmą šią savaitę pažiūrėjo ir Maironio Lituanistinės mokyklos mokiniai, kurie turėjo progą prisiliesti prie savo šalies istorijos ir išgirsti savo bendraamžių nuomonę apie sausio įvykius, laisvę bei Lietuvą.

Sausio 14-ąją, sekmadienį, Čikagos lietuviai jau trečią kartą prisijungė prie ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje užsienio šalių organizuojamo pagarbos bėgimo „Gyvybės ir mirties keliu“, kurį organizavo Lietuvos Šaulių sąjunga išeivijoje, Čikagos lietuvių bėgimo klubas bei

Sausio 14-ąją, sekmadienį, Čikagos lietuviai dalyvavo daugelyje užsienio šalių organizuojamo pagarbos bėgimo „Gyvybės ir mirties keliu“, kurį organizavo Lietuvos Šaulių sąjunga išeivijoje, Čikagos lietuvių bėgimo klubas bei Čikagos skautų vietininkija. D&Z Photo Studio nuotr.

Čikagos skautų vietininkija. Jau tradicija tapęs renginys vyko Mičigano ežero pakrantėje, kur finišavusiųjų laukė ne tik iš Lietuvos atkeliavę medaliai, bet ir karšta arbata, kareiviška košė. Šiais metais dalyvių neatbaidė net minusinė temperatūra: prie starto

linijos susirinko daugiau nei šimtas bėgikų ir ėjikų.

Renginiuose dalyvavęs Generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius pabrėžė, kaip svarbu ne tik atiduoti deramą pagarbą Lietuvos laisvės gynėjams, bet šią tradiciją įskiepyti jaunajai kartai.

„Būtent šių žmonių dėka, kurie tą vakarą paaukojo arba buvo pasirengę paaukoti savo gyvybę vardan

mūsų Tėvynės, šiandien galime gyventi laisvoje šalyje. Galime didžiuotis žodžio, pasirinkimo laisve, demokratija. Džiaugiuosi, kad ši data yra prisimenama ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje, tačiau dar svarbiau, kad šiuos atsiminimus ir pagarbą perduotume jaunimui, kad ši atmintis niekada neišnyktų“, – sakė M. Bekešius.

LR generalinio konsulato Čikagoje inf.

ISPANIJA

Madride surengtas tarptautinis pagarbos bėgimas „Gyvybės ir Mirties keliu“

Sausio 14 d. Madride trečią kartą surengtas tarptautinis pagarbos bėgimas „Gyvybės ir Mirties keliu“, skirtas Sausio 13-ąją žuvusiems Lietuvos laisvės gynėjams atminti.

Lietuvos ambasada bėgimą organizavo didžiausiam Madrido savivaldybėje esančiame viešajame Casa de Campo parke. Dalyviai bėgo devynis kilometrus, atitinkančius šio bėgimo Vilniuje distanciją nuo Antakalnio

kapinių iki Televizijos bokšto. Madride susirinkę bėgikai startavo tuo pat metu kaip ir Vilniuje. Nebėgantiems svečiams buvo suteikta galimybė nueiti 4,5 km solidarumo ratą ir taip pagerbti Sausio 13-osios aukų atminimą. Šiais metais į ambasados organizuotą renginį susirinko gausus lietuvių bendruomenės atstovų būrys, Austrijos, Estijos, JAV, Latvijos, Lenkijos, Liuksemburgo, Slovėnijos, Vengrijos ir kitų ambasadų atstovai bei vietos sportininkai. Finišavę bėgikai buvo apdovanoti šių metų bėgimo „Gyvybės ir Mirties keliu“ medaliais.

LR URM

Pasaulio lietuvių centre įsikūrusioje galerijoje „Siela“ po parodų atidarymo. LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.

VILNIUJE EKSPONUOJAMAS DIDŽIOJO KUNIGAIKŠČIO GEDIMINO LAIŠKAS

Į Vilnių atvežtas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laiškas, kabėjęs ant Rygos bažnyčios durų.

Lietuvos dailės muziejaus nuotr.

Sausio 25 d. Vilniaus paveikslų galerijoje atidaryta paroda, kurioje eksponuoja-

mas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laiškas, parašytas 1323 metų sausio

25 dieną.

Šiuo laišku krikščionys pirkliai, kariai, amatininkai,

žemdirbiai ir dvasininkai iš viso pasaulio, ypač Liubeko, Štralzundo, Brėmeno, Magdeburgo ir Kelno miestiečiai, kviečiami atvykti ir apsigyventi Lietuvoje.

„Šis laiškas itin svarbus, nes tai pirmasis rašytinis šaltinis, kuriame paminėtas Vilnius. Parodoje eksponuojamas Gedimino laiškas lotynų kalba, atvežtas iš Latvijos valstybinio istorijos archyvo Rygoje“, – teigiama galerijos pranešime.

Pasak parodos kuratoriaus Remigijaus Černiaus, tai nėra pačio Gedimino laiško originalas, tai nuorašas, darytas tais pačiais 1323 metais.

„Laiško originalo nėra matęs nė vienas istorikas. Matyt, jis nėra išlikęs. Tačiau tuomet galiojo tokia sistema, kad gavęs laišką, miestas turėjo padaryti jo nuorašą ir pakabinti ant bažnyčios durų, kad su juo susipažintų

miestiečiai, o originalą išsiųsti toliau“, – pasakojo R. Černius.

Vilniuje iki kovo 20 dienos bus eksponuojama laiško kopija, daryta Rygoje.

Anot R. Černiaus, mokytojai kviečiami prie šio laiško vesti istorijos pamokas. Pirmoji pamoka suplanuota jau ketvirtadienio rytą.

Vilniaus paveikslų galerijoje surengta paroda „Lietuvos valdovo žodis pasauliui: atveriamė mūsų žemę ir valdas kiekvienam geros valios žmogui“ yra skirta Vilniaus miesto gimtadieniui.

Š.m. sausio 25-ąją Vilniui sukako 695-eri metai.

Kasmet Vilniaus paveikslų galerijoje per miesto gimtadienio šventę numatoma pristatyti išskirtinės svarbos kultūros vertybę iš Europos šalių institucijų fondų, aktualią Lietuvos ir Vilniaus istorijai.

LRT

POLITIKOS ŠEŠĖLYJE

Vadovaujantis komunistine ideologija, kurios neatskiriama dalis buvo ateizmas, sovietmečiu buvo griunamos ar sandėliais paverčiamos bažnyčios. Bažnyčios hierarchai, eiliniai dvasininkai ir pasaulietiškas krikščioniškas elites buvo persekiojami, šviečiamoji ir ugdomoji Bažnyčios veikla nuvaryta į pogrindį, krikščioniškoji spauda uždrausta. Lietuvoje Bažnyčia patyrė nuostolių, kuriuos dabar atspindi smukusi visuomenės dorovė, iškreipta ar sužlugdyta moralė. Žudymai, nusižudymai, plėšikavimai, vagystės, kvaišinimasis alkoholiu ir narkotikais, palaidas nesanaukinis gyvenimas, amžinųjų vertybių niekinimas įgijo masą, kuris jau kėsina į tautos būtį, kelia akivaizdžią grėsmę jos išlikimui.

Sovietmečiu Lietuvos valstybines institucijas, partizaninį pasipriešinimą pavyko sunaikinti, tačiau Bažnyčia - niekinama, prievartaujama, žlugdoma - nepasidavė, kovojo su ateistine propaganda, krikštijo, katekizavo, teikė sakramentus, pogrindyje leisdama spaudą, beldėsi į pasaulio sąžinę. Bažnyčia neteko ir iškiliausių jos rėmėjų pasauliečių, religijos filosofų, katalikiškų vaikų ir jaunimo organizacijų kūrėjų ir vadovų. Kaip mūsų dienomis reikalingi Juozas Eretas, Pranas Dovydaitis, Stasys Šalkauskis, Antanas Maceina, Karolis Dineika! Deja, tie žiburiai užgeso, o juos pakeitė marksistinės filosofijos „šviesoje“ ugdyti profesoriai, habilituoti daktarai.

Krikščionybė istorijoje patyrė įvairias išorines ir vi-

dines negandas, netektis, tačiau kovojo, gynė amžinąsias vertybes, nešė tikėjimą, viltį, meilę. Lietuvoje okupacijos metais Bažnyčia ėjo išvien su ginkluotu ir politiniu pasipriešinimu okupacijai, puoselėjo laisvės ir nepriklausomybės viltį. Deja, atgavus nepriklausomybę, okupacijai pasitraukus, kai Bažnyčios žodis ir veiksmai yra itin reikalingi, ji atsidūrė politikos šešėlyje. Iškilūs dvasininkai patriotai buvo ignoruojami, jiems priekaištaujama už politinius pamokslus, todėl iškeliama į atokesnes, mažesnes parapijas ar pavedama mažiau visuomenei įtakinga veikla. Ar ne už politiką, už nuoširdų rūpestį tautos ir valstybės reikalais iš didmiesčių, iš didesnių tikinčiųjų bendruomenių buvo išstumti (išstremti) Jonas Kastytis Matulionis, Alfonsas Svarinskas, Algimantas Keina, Petras Dumbliauskas?

Bažnyčia nėra atskirta nuo valstybės, – atskirtas Bažnyčios valdymas. Ji nėra atskirta ir nuo pilietinės visuomenės, kuri sudaro valstybę, ji veikia valstybėje, dvasininkai yra pilietinės visuomenės nariai, vykdo ir pilietines pareigas. Demokratinėje valstybėje išgrynintos politikos, kurioje galėtų dalyvauti tik partijos ar tik tam tikros institucijos, nėra. Visi piliečiai gali ir dalyvauja politikoje (valstybės reikalų tvarkyme), piliečių depolitizavimas prilygtų jų išpilietinimui. Sielovadinė Bažnyčios veikla taip pat yra politika, aukščiausios prabos politika, nes Bažnyčia ugdo pilietį, valstybės pagrindą ir turinį, rūpinasi jo dorove. Iš

Lietuvos praeities žinome, kad dvasininkai buvo laisvės šaukliai, jei reikėjo ją ginti, net ėmė ginklą į rankas, aktyviai dalyvavo valstybės kūrimo. Jų parašus randame ant 1918 metų Nepriklausomybės Akto. Nuo politikos nesišalino iškilūs dvasininkai Motiejus Valančius, Maironis, Mykolas Krupavičius, Juozas Tumas-Vaižgantas, Adomas Jakštas, Vladas Jurgutis ir daug kitų. Jų politika buvo morali politika.

Ką apie Bažnyčios dalyvavimą politikoje kalba iškilūs šių dienų dvasininkai bei pasauliečiai?

Vienas gerbiamiausių katalikų teologų ir vienas iš buvusių galimų kandidatų į Popiežiaus sostą Milano kardinolas K. M. Martinis 1999 metais šv. Ambrozijaus dienos proga kalbėjo: „Politinė tinginystė ir palaidumas – štai paslėptas blogis, štai slapstas visur esantis virusas, persekiojantis visuomenę, netrukus įžengsiančią į trečiąją tūkstantmetį... Pakanka būti patagonistinių politinių grupuočių šešėlyje. Turite tapti drąsių ir neeilinių sprendimų veikėjais“.

Pats Popiežius Jonas Paulius II, nesišalinęs nuo politikos, teigė, kad Bažnyčia negali atsakyti dalyvauti krašto gyvenime. Jis peržengė komunistų nubrėžtas ribas Bažnyčiai, savo tėvynėje Lenkijoje skatino ir laimino profsąjungose susikūrusį judėjimą „Slidarnost“ (Solidarność). 1979 m. birželį popiežius Jonas Paulius II atvyko į Lenkiją. Jo vizitas pakėlė lenkų dvasią, o komunistinė valdžia buvo priversta vietą viešajame gyvenime užleisti religijai. Popiežiaus

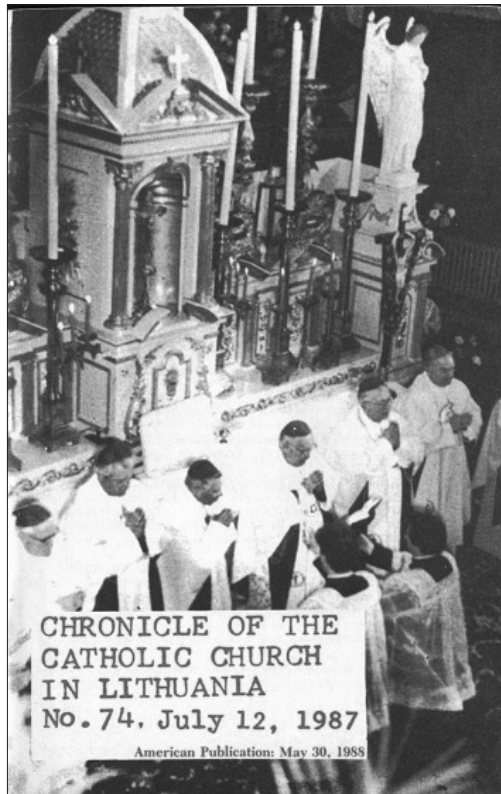
dėka griuvo Berlyno siena ir komunistinė SSRS.

Po dešimtmečio Lenkijos pavyzdžiu Lietuvoje įsikūrė „Sąjūdis“, atvedęs Lietuvą į Nepriklausomybę. Iškilūs Lietuvos dvasininkai buvo aktyvūs Sąjūdžio dalyviai, jų patirtis leidžiant pogrindžio spaudą tarnavo Sąjūdžio idėjų plėtrai.

Lietuvių katalikų mokslų akademijos narys ir garbės akademikas, Amerikos lietuvių rašytojų sąjungos garbės narys profesorius Juozas Eretas šalinimasi nuo politikos laikė dviguba kalte:

„Krikščioniškos valstybės kūrimas yra taipgi moralinė pareiga. Kas šalinasi nuo savo politinės pareigos, tas bendradarbiauja nusikaltime, kad gėris, kuris jo dalyvavimu galėjo būti padarytas, nebuvo atliktas ir dėl to toks dvigubai kaltas dėl blogio, kuris dėl jo abejingumo atsirado valstybėje“ („Mano pasaulėžiūra“, Čikaga, 1958).

Kaip apaštalavimas yra ne tik dvasininkų, bet ir pasauliečių priedermė, taip pasaulietiškuose reikaluose, taigi ir politikoje, dvasininkų vaidmuo yra itin reikšmingas, todėl dalyvavimas joje yra būtinas. Tiesus, aiškus Bažnyčios žodis turėtų pasiekti ne tik kiekvieną baž-

1972 m. kovo 19 d. pradėtas leisti žymiausias sovietmečio nelegalus leidinys „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“. Tai ilgiausiai (iki 1987 m.) leistas, plačiausiai pasklidęs ir aršiausiai KGB persekiojamas pogrindžio žurnalas. Lietuvos Katalikų Kronika Nr.74.

www.lkbkronika.lt

nytinės bendruomenės eilinių narių, bet ir politikus, kurie priima įstatymus ir sprendimus, paveikius tautos ir valstybės būčiai. Tariamasis Bažnyčios romumas, „santarvė“ su valdžiomis ar tūnojimas visuomeniniame gyvenime atveria erdvę blogiui, nežabotam liberalizmui, leidimui vakarykštiesiems Bažnyčios prievartautojams ir niekintojams savivaliauti.

Krikščioniškos valstybės kūrimas ir tvirtinimas skatina pasauliečius ir dvasininkus vienyti pastangas, būti aktyviais politikais.

Nors partinėje veikloje dvasininkams dalyvauti nedera, bet politinėje – būtina.

Algimantas Zolubas

LIETUVOS 100-MEČIO PROGA LIETUVIŠKI FILMAI – PASAULIO KINO SALĖSE

Atkurtos Lietuvos jubilėjaus proga lietuviškas kinas į sales žiūrovus kvies visame pasaulyje. Šalies kūrėjai kuria naujus filmus, kuriuos pristatys publikai per šiuos ir ateinančius metus, organizuojamos specialios kino programos svetur – nuo Vilniaus iki tolimojo Pekino.

Baigiantis 2015 metams Lietuvos kino centras paskelbė valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtų filmų idėjų konkursą. Filmus šia proga kuria režisieriai Raimundas Banionis, Audrius Stonys, Algirdas Tarvydas, Karolis Kaupinis, Kristina Buožytė, Marija Stonytė, Andrius Bartkus, Ramunė Rakauskaitė, Martina Jablonskytė, Sandro Bozzolo, Saulius Beržinis, Andrius Lekavičius, Ronaldas Buožis, Eimantas Belickas, Miglė Satkauskaitė, Gediminas Šiaulys, Antanas Skučas. Laukiama 17 įvairių žanrų kino filmų, kurie ekranus pasieks per 2018–2019 metus, rašoma pranešime žiniasklaidai.

Svarbu pastebėti, kad nacionalinis kinas visada skiria dėmesį šalies istorijai ir kultūrai svarbioms temoms. Ne taip seniai didelio žiūrovų dėmesio sulaukė režisieriaus Donato Ulvydo „Emilija iš Laisvės alėjos“, o šiais metais kino salėse matysime Audriaus Juzėno „Pelėdų kalną“, Mariaus A. Markevičiaus „Tarp pilkų debesų“. Metai bus dosnūs besilankantiems kino teatruose – be šimtmečiui skirtų projektų laukiama virš dešimties įvairių temų, žanrų ir autorių nacionalinių filmų premjerų.

Šventiniai 2018-ieji sutapo ir su Europos paveldo metais, todėl Lietuvos kino centras

daug dėmesio šiemet skirs ne tik naujausiems filmams, bet ir restauruoto kino paveldo pristatymui ne tik šalyje, bet ir užsienyje. Suplanuota kompleksiška sklaidos programa svetur šiemet numato retrospektyvas, kino savaites, specialias filmų programas festivaliuose, temines paskaitas, skirtas kino istorijai, susitikimus su filmų kūrėjais, aktoriais.

Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui skirti metai prasidėjo šiuo metu Paryžiuje, „La Cinémathèque Française“ vykstančia bene didžiausia pastarųjų metų lietuvių kino retrospektyva. Lietuvos kiną pristato daugiau nei 30 filmų programa, išleistas specialus leidinys prancūzų kalba.

„Nuoseklus pastarųjų metų kino bendruomenės ir Lietuvos kino centro darbas paskatino padidėjusį pasaulio kino bendruomenės dėmesį. Todėl šiemet galėjome gerokai praplėsti kino projektų geografiją nuo Europos šalių iki Kinijos. Laukia ištis įdomūs metai. Esame dėkingi Lietuvos Respublikos ambasadoms, lietuvių bendruomenėms bei ilgamečiams partneriams visame pasaulyje. Planuojami projektai paskatino dar glaudesnę Baltijos šalių partnerystę“, – sako Lietuvos kino centro direktorius Rolandas Kvietkauskas.

Vasario 16-ąją Lietuvos kino industrija minės būdama viename svarbiausių Europos kino renginių – Berlyno kino festivalyje ir mugėje. Šia proga pirmą kartą bus pristatomi virtualios realybės projektai, skirti šalies istorijai ir kultūrai. Režisierė Kristina Buožytė interaktyviai me kūrinys „Angelų takais“ pakvies į kelionę po M. K. Čiurlionio paveikslus skambant

Kadras iš filmo „Emilija iš Laisvės alėjos“.

LRT

autorius muzikai. Žiūrovas pateks į magišką garsiausio šalies dailininko ir kompozitoriaus pasaulį. Kitokią patirtį pristato projektas „Laisvės kodas 13“ (rež. Andrius Lekavičius), kuris nukels į sausio 13-osios naktį prie televizijos bokšto Vilniuje. Tikimasi, kad Lietuvai itin svarbi tematika, pristatoma naujais pasakojimo būdais, sulauks tarptautinių festivalių, platintojų dėmesio.

Vasario mėnesį Baltijos šalių kino programa „Pure Baltic“ bus rodoma tarptautiniame Glasgow kino festivalyje Jungtinėje Karalystėje, kovą Lietuvos kino filmai ir kūrėjų delegacija keliaus į Kiniją, kurs vyks pirmoji Azijos rinkai skirta lietuviško kino savaitė bei bus tariamasi dėl dvišalį bendradarbiavimą skatinančių iniciatyvų.

Pavasariį lietuviški filmai aplankys festivalius Danijoje, Vokietijoje, Italijoje. Ryškiu akcentu taps Centrinės ir Rytų Europos kino festivalyje „Go East“ (Wiesbaden, Vokietija)

rengiamas keturių dienų kino simpoziumas, skirtas Baltijos šalims. Europos kino ekspertai analizuos kino tradiciją, diskutuos apie kultūrinę identitetą, žiūrovams bus pristatomi restauruoti klasikiniai kino filmai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Vasarą vėl vyks trišalis kino mainų projektas „Baltijos kino dienos“, antrą kartą kviesiantis į nemokamus kino seansus Vilniaus, Rygos ir Talino žiūrovus. Pernai Lietuvos, Latvijos ir Estijos kino centrų iniciatyva rodomi kaimyninių šalių filmai Vilniuje per keltą dienų sukvietė daugiau nei 2000 žiūrovų. Šiemet programos dėmesys – trijų šalių specialiai šimtmečiui paminėti kuriamiems filmams. „Džiaugiamės pirmaisiais šio projekto rezultatais. Nacionalinės trijų šalių kino institucijos sieks, kad ši idėja išaugtų į laukiamą kasmetinę vasaros tradiciją, padėsiančią Lietuvos, Latvijos ir Estijos žiūrovams atrasti, kas vyksta Baltijos šalių kine. Ilgainiui

tikimės vis daugiau kaimynų sukurtų filmų pamatyti ir kino teatrų repertuare“, – sako Rolandas Kvietkauskas.

Rudenį lietuviška dokumentika, vaidybiniai filmai, lydimi delegacijų, lankysis Ispanijoje, Latvijoje, Islandijoje ir kelis syk užsuks į svarbius festivalius Vokietijoje. Planuojamos kino savaitės Varšuvoje ir Maskvoje. Gruodžio mėnesį šventinius metus ketinama užbaigti Baltijos šalių kino programa Tbilisio kino festivalyje.

Nebus pamiršti ir Lietuvos žiūrovai. Netruks nacionalinio kino premjerų – greta baigiamų gaminti kino filmų vieni po kitų prisistatys šimtmečiui skirti kūriniai, visuomenei dar aktyviau bus pristatomas šiuolaikiniams ekranams pritaikytas atgimstantis Lietuvos kino paveldas. Lietuvos kino centras šiemet padvigubino biudžetą kino restauravimui ir skaitmeninimui, taip pat didins dėmesį jo pristatymui visoje Lietuvoje – planuojama surengti kino klasikos savaitgalius regionuose.

LRT

ALEKSANDRAS GUOBYŠ

TENAI GIMTINĖ, VAIKELI...

Esė

(Tęsinys, pradžia „Dirvos“ sausio 2 d. laidoje)

Mano krikštatėvio, leitenanto Povilo, Lietuvos prezidento A. Smetonos sargybos Užugiryje viršininko laikysena ir elgsena tarsi bylojo valstybės vadovo dvasios buvimą prie vieno stalo.

Pačiame viduryje prie vaišių stalo buvo pasodintas vienas garbingiausių, mums atrodė, ką tik bažnyčioje šventas Mišias laikęs ir griausmingą pamokslą sakęs Vyžuonų klebonas Aleksandras Mileika. Prisiminiau, kaip kadaise vaikystėje man senelis Juozas kalbėjo:

-Kai užaugsi, aš tau nupirksiu dvarą. Janonyse. Palei didelę upę. Šventąją. Mes su Vyžuonų klebonu Aleksandru

Mileika jau esame aptarę... Pasodinsime ilgą ažuolų alėją. Sodo viduryje iškils balta bažnyčia, o ant upės kranto supilsime kalnelį. Apsodinsime jį beržais ir eglėmis, ir ten, šalia tavęs, bus mūsų amžinojo poilsio vieta...

Prie kunigo A. Mileikos iš vienos pusės atsisėdo Aknystų dvaro savininkė, vilkinti, mums atrodė, neišpasakyto gražumo suknia ir žieduose paskendusiomis rankomis, iš kitos pusės – teta Veronika Šakėnienė, taip pat dvarininkė, kompozitoriaus B. Dvariono bendramokslė ir draugė. Abi klebono A. Mileikos kaimynės ypač gražiai mokėjo bendrauti užstalėje. Abi gyrė kunigo

visuomeninę veiklą, plačiai žinomą net už Vyžuonų parapijos ribų. Dėkojo už gražiai išpuoštą bažnyčią, naują modernią kleboniją, žavėjosi plačiai žinoma jo aktyvia finansine parama Šaulių, Pavasarninkų, Angelaičių organizacijoms, taip pat parama „Saulės“ gimnazijos mokytojams. Jis rėmė kunigo Petro Liepos leidžiamo laikraščio „Vaikų vadas“ spausdinimą. Taip pat jos džiaugėsi ir didžiavosi, kad kunigas – ne tik ganytojas bažnyčioje, bet ir aktyvus Vyžuonų ir Janonių dvarų savininkas.

Mano motina didžiudavo, si, sakydama, kad šis klebonas Aleksandras suteikė savo vardą man krikšto metu Vyžuonų bažnyčioje, palaimindamas dideliems darbams ir žygiams.

Kai 1941 m. birželio 14 d. A. Mileiką išvežė į lagerį Rešiotuose (Krasnojarsko kr.), Vyžuonų vlsč. sovietų vadovai parengė pažymą, kad A. Mileika

iki sovietinės okupacijos turėjo 200 ha žemės, 60 karvių, 20 arklių, 10 kiaulių, 10 mašinų, 2 gyvenamuosius namus ir valdė Janonių ir Vyžuonų dvarus ir visus klebonijos pastatus... Už šiuos „nusikaltimus“ A. Mileikai grėsė, pagal Rusijos baudžiamąjį kodeksą, sušaudymas, bet 1943 m. ypatingasis pasitarimas jį nuteisė penkeriems metams lagerio. Iš Sibiro A. Mileika, vėžio ligos kamuojamas, grįžo 1944 m. rudenį. Mirė 1944 12 23. Palaidotas Vyžuonų kapinėse¹.

Tais 1941 metais birželio tremtinių sąrašė buvo įrašyta ir mūsų šeima. Visą savaitę mes, vaikai, eidavome nakvoti pas kaimynus Gudelius, gyvenančius ne mūsų, Vyžuonų, o jau

1 VYŽUONOS.

Kraštas ir žmonės (sudarė ir parengė Algirdas Vyžintas), Utena, 2006 m., p. 432-433.

anoje Valentos upelio pusėje, Debeikių parapijoje. O tėvai, palydėję mus, sugrįždavo į namus ir ten budėdavo, laukdami nelaukiamų... Labai pamažu slinko niūrios dienos ir naktys. Mes žinojom, kad motina miega tik dieną ir tai ne savoje lovoje, o kur nors pakrūmėje arba rugių lauke. Ir miegodavo, mums atrodė, atviromis akimis. Per savaitę ji taip sublogo, kad vaikščiodama sverdėdavo, dažnai nukrisdavo ant žemės... Kelias minutes pagulėjusi, tarsi iš paskutinių jėgų atsiklaupdavo ir imdavo melstis. Garsiai. Maldas baigdavo silpnu balsu: „Viešpatie, išgelbėk mūsų žemę nuo šėtono... Amen“. Prigėso ir tėvo dainingos balso stygos. Pančiu sujuosęs drobinius marškinius, tylus, tarsi be vietos slankiojo po savo žemės laukus, lyg nuo saulės slapstydamasis žaliuojančiuose beržynuose ir pušelių giraitėse.

(Bus daugiau)

PASLAPTINGAS MIESTAS M. K. ČIURLIONIO PAVEIKSLE

Surasti įkvėpimą savam projektui ir nuspręsti, kaip jis turėtų atrodyti, yra kiekvieno kuriančio žmogaus didžiausias iššūkis. Idėjos gali kilti iš įvairiausių šaltinių ir įvairiais gyvenimo momentais. Dažniausiai tai kyla iš pasąmonės. Ypatingai sunki užduotis iškyla, kai kuriamas prestižinis paminklas valstybę reprezentuojančioje aikštėje. Pasižiūrėjęs į Lukiškių aikštės Šiuolaikinio meno centro kūrybinių dirbtuvių ekspertų komisijos geriau-

kontroversiją, labai daug žmonių liko nepatenkinti šiuo projektu. Daug įtakingų Amerikos vyriausybės žmonių atsisakė palaikyti šį sumanymą. Projektas buvo vadinamas „nihilistiniu akmens gabalu“ arba „juoda gėdinga žaizda“. Laikui bėgant žmonių pasipiktinimas projektu vis didėjo, kol galop prezidento Ronaldo Reigano administracijos vidaus reikalų sekretorius James Watt inicijavo statybos darbų leidimo sustabdymą. Dėl susiklosčiu-

A.Labašausko projektas labai panašus į JAV sostinėje pastatytą Vietnamo veteranų memorialo sieną.

siai įvertintą A. Labašausko projektą, nejučiomis persikeli prie JAV sostinėje pastatyto Vietnamo Veteranų Memorialo sienos. Atrodo labai panašiai, ypač žmonėms, daug kartų buvusiems Vašingtone. Tai yra juodo granito memorialinė siena, kurioje surašytos Vietnamo kare žuvusių karių pavardės ir vardai. Projekto autorė Maya Ying Lin - landšafto architektė, skulptorė ir dizainerė - sulaukė nacionalinio pripažinimo 1981 metais, dar besimokydama Jeilo universitete. Jos projektas Vietnamo Veteranų Memorialo konkurse buvo atrinktas iš 1,421 pasiūlymų. Tačiau jis sukėlė didžiulę

sios situacijos buvo pasiektas kompromisas: pakviestas to paties konkurso trečios vietos laimėtojas skulptorius Frederick Hart. Nutarta papildyti ir išplėsti memorialą, ir trijų karių figūrinę skulptūrą, atlieta iš bronzos, po dvejų metų atsistojo priešais memorialinę sieną. Galutiniame sprendime siena ir skulptūra stovi atokiau, kad viena kitą papildytų, o ne priešintųsi. To siekiant buvo sukurtas natūralaus dydžio maketas, kuris buvo nešiojamas apie memorialo sieną, kol buvo surasta tinkama vieta skulptūrai. Atrodo, kad Amerikos žmonėms vien memorialinės sienos neužteko, jie panoro pamatyti ir žmonių figūras,

2500 fotografinio archyvo nuotraukų smėlio srovės būdu. Ant šios freskos, esant tinkamam apšvietimui, atsispindi ir visos 19 karių figūros. Įsimintina, kad šis memorialas buvo statomas po Vietnamo memorialo kontroversijos. Niekio nuostabaus, kad

JAV sostinėje esanti Vietnamo karo veteranų atminimo siena.

Visos nuotraukos autoriaus.

atsisukusias į memorialinę sieną, kurioje surašyti jų žuvusių kovos draugų vardai. 1993 metais buvo pradėtas statyti Korėjos Veteranų Memorialas. Po ilgo patvirtinimo proceso jis buvo užbaigtas 1995 metais. Jo kompozicijoje buvo panaudota net devyniolika žmogaus figūrų ir freska - siena, ant kurios buvo perkelta

noras statyti vien memorialinę sieną sukėlė tokį patį žmonių nepasitenkinimą ir Amerikoje, ir Lietuvoje. Labai daug žmonių, ir ne tik vilniečiai, nenori matyti tiktai sieną. Bunkerinė memorialinė siena, kurioje surašyti nuasmeninti, nežinia kam priklausantys partizanų slapyvardžiai, atspindi tik dalį mūsų garbingos istorijos. O kur prisiminimas visų kitų, kovojusių už Lietuvos laisvę? Apskritai bunkerio idėja neatsako į temą. Ką bendro su juo turėjo Zigmantas Sierakauskas ar Konstantinas Kalinauskas? Kodėl okupacijos meto slėptuvė naudojama kaip simbolis? Laisvės kovotojai aktyviai kovojo su ginklu rankose, o ne sėdėjo bunkeriuose. Tai buvo tik jų namai ir tai tik paskutinės

reprezentacinės aikštės, skirtos kovojusiems už Lietuvos laisvę, o ne modernistinio aikštės sprendimo, pritaikyto pramogai. Lukiškių aikštė yra tinkama vieta Vyties simboliui ir visai nedera jo iš tenai išvaryti. Vytis gali drąsiai atstovauti visiems Lietuvos istorijos etapams ir visiems, žuvusiems už Lietuvos laisvę. Sąmoningai ar ne, bet gal kam norisi matyti kovotojus besiilsinčius bunkeryje, o ne su ginklu rankoje? Šia proga norėčiau prisiminti įžymų Lietuvos dailininką ir kompozitorių Mikalojų Konstantiną Čiurlionį ir jo paveikslą „Miestas. Preludas“. Šis darbas buvo sukurtas 1908-1909 m. - tautinio atgimimo metais, bręstant Lietuvos nepri-

Memorialą papildė ir išplėtė trijų kariškių figūrinė skulptūra, atlieta iš bronzos,

okupacijos metu. Akcentuoti bunkerį - reiškia akcentuoti pasyvumą ir buitį. Lietuvos partizanai nebuvo slėptuvėse leidę laiką bailiai. Vien estetiškas sprendimas be idėjos tampa tiktai meniniu pažaidimu arba estetiniu eksperimentu. Taip, kaip viena idėja, be estetiško sprendimo, negali tapti meno kūriniumi arba skulptūra. Ar tinka kalva su memorialine siena tokiai mažai erdvei miesto centre? Ar verta ten stumdyti žemes? Vilniui trūksta prestižinės

klausomybei. Vyties simbolį M. K. Čiurlionis panaudojo kaip laisvės šauklį, skriejantį virš miesto ir nešantį tautinio atgimimo idėją, o tas miestas galėtų būti Vilnius. Kas galėtų užginčyti, kad Vytis negali tapti skulptūra, kai daugumai Lietuvos žmonių tokia mintis patinka? Vilnius yra Lietuvos sostinė, ir Lukiškių aikštės memorialas yra visų Lietuvos žmonių reikalas. Laikas būtų išgirsti visų Lietuvos piliečių norą, o ne pripažinti tik siauro (Nukelta į 11 psl.)

Ant freskos, esant tinkamam apšvietimui, atsispindi ir visos 19 karių figūros.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS GARBĖ IR LAISVĖ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

RENGINIŲ KALENDORIUS

VASARIO 17 d., šeštadienį, 2 val. po p. – Klivlando universite-
te (*Cleveland State University*) – *Main Classroom Auditorium*.
Minėjimas-koncertas „Švęskime Lietuvos šimtmetį kartu. Viena
Šeima – Viena Tauta!“

*Rengia LB Klivlando valdyba. – CSU Center for
International Services.*

**VASARIO 24 d., 7 val. v. – Lietuvos Nepriklausomybės
Šimtmečio Jubiliejus.** Išskirtinis talentingų atlikėjų iš Lietuvos
koncertas. Vyks Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Rengia LB Klivlando valdyba.

Korėjos veteranų memorialo kompozicijoje devyniolika žmogaus
figūrų.

(Atkelta iš 10 psl.)

PASLAPTINGAS MIESTAS M. K. ČIURLIONIO PAVEIKSLE

šiuolaikinio meno garbėjų
nuomonę, paremtą balsavimu
internetu?

Šiuolaikinis menas ir šiuo-

laikinė architektūra yra puikus
dalykas, tačiau gal neverta
skubėti laidoti reprezentaci-
nės skulptūros? Ir figūrinė
kompozicija gali būti šiuo-
laikiškai pateikta. Didžiausia
šiuolaikinio meno spraga buvo
padaryta sovietinės okupacijos
metais ir Šiuolaikinio meno
centras mėgina ją užpildyti

Lietuvos dailininko ir kompozitoriaus Mikalojaus Konstantino Čiurlionio paveikslas „Miestas.
Preljudas“.

JEI NORIME PASIVYTI SUOMIJĄ, TURIME SPARČIAI ORIENTUOTIS Į ROBOTIZACIJĄ

Sausio 24 d. Kaune
vykusioje Mokslo, inova-
cijų ir technologijų agen-
tūros (MITA) konferen-
cijoje „Išmanus verslas.
Skaitmenizacijos svarba“
aukštųjų technologijų ben-
drovės ELINTA generali-
nis direktorius dr. Vytautas
Jokužis teigė, kad Lietuvai
būtina suspėti su pasaulyje
vykstančiais pokyčiais ir
verslas turi skirti didelį dė-
mesį robotizacijai.

„Siūlau kuo greičiau dieg-
ti skaitmenizuotus sprendi-
mus versle, kurti ir įdarbinti
robotus. Lietuva turi būti
pramoninė, eksportuojanti,
kurianti ir gaminanti aukštos
pridermės vertės produktus
valstybė“, - teigė jis.

V. Jokužis Lietuvą palygi-
no su Suomija ir prognozavo
Lietuvos ateitį robotikos
srityje.

„Prieš dešimt metų
Lietuvoje buvo vienas kitas
robotas pramonės įmonėse,
tuo metu skaičiuota, kad
Suomijoje 2007 metais 10
tūkstančių gyventojų jau
teko net 30 robotų. Dabar
matome, kaip sparčiai viskas
keičiasi, todėl negalime leisti
sau sustoti. Lietuvai būtina
priimti kuo skubiau teisingus
sprendimus“, - pasakojo jis.

ne itin korektiškais būdais.
Būtų teisinga ir gražu, kad
Nepriklausomybės monu-
mento temą išrinktų Lietuvos
žmonės, o estetinį sprendimą
neskubėdami priimtų profesio-
nalūs architektai ir dailininkai.

Antanas Ulevičius

Anot pranešėjo, 2017 me-
tais Lietuvoje jau teko 2
robotai 10 tūkst. gyventojų,
o Suomijoje šiuo metu yra
apie 60 robotų – 10 tūkst.
gyventojų.

„Jeigu tokiais tempais
didės robotizacija abiejose
valstybėse, tai galime daryti
tokias tiesinio prognozavimo
tendencijas, kad 2027 metais
Suomijoje jau teks 120 ro-
botų 10 tūkst. gyventojų, o
Lietuvoje – tik 30 robotų“,
- sakė jis.

V. Jokužis akcentavo, į ką
turėtumėme atkreipti dėmesį,
kad kuo labiau pasivytumė-
me tokias Europos šalis, kaip
Suomija, ir mažintumėme at-
silikimą technologijų srityje.
Jis teigė, kad iki 2027 metų
Lietuvai reikia, kad kurtųsi ir
veiktų bent 10 robotikos ben-
drovių, kuriose dirbtų bent
300-500 inžinierių, kurios
generuotų vidutiniškai per
metus apie 75 mln. eurų, o
potencialus rinkos dydis ga-
lėtų siekti net 750 mln. eurų.
Taip pat būtina įdarbinti apie
7500 robotų Lietuvoje.

Pasaulyje progresas robo-
tizacijos srityje vystosi mil-
žiniškais tempais. Dirbtinis
intelektas pranoksta žmogaus
galimybes.

„2016 metais jau buvo
neįmanoma laimėti šachmatų
partijos prieš kompiuterį, o
po kelerių metų tikriausiai
bus beviltiška laimėti futbolo
varžybas prieš robotus“, -
juokavo V. Jokužis. Vadinas,
galimybės dirbtinio intelek-
to srityje yra beribės. Šiuo
metu vyksta tokie procesai,
kuomet debesų kompiuteri-
ja, bevielės technologijos,
dirbtinis intelektas ir daiktų
internetas yra neatsiejami
vienas nuo kito.

Dažnai nuogąstaujama,
kad robotai atims darbo vie-
tas, tačiau taip neatsitiko
pramonės revoliucijos metu
skirtingais etapais, net kai
atsirado garo mašina, kon-
vejerinė gamyba, žemės ūkio
technika. Vadinas, bedarbių
skaičius nepadidės ir atsira-
dus daugiau robotų, keisis
tik mūsų darbo pobūdis, pramonėi ir verslui reikia kitų
sričių specialistų, kitų kom-
petencijų ir gebėjimų, kurie
siejami su skaitmenizacija.
Pasitelkus robotus galima
padidinti darbo našumą, užti-
krinti procesų efektyvumą, o
tai atnešą naudos visai šalies
ekonomikai.

„DIRVAI” AUKOJO:

D.Januta, Oakland, CA.....	100
G.Lazdinis, Mentor, OH	100
A.Sutkus, Beverly Shores, IN.....	100
Katalikų karo veteranų Šv. Jurgio postas 613 Cleveland., OH.....	50
W.Wengel, Delran, NJ	45
M.Matusz, Delran, NJ	30
R.Ardys, Manasquan, NJ.....	25
K.Civinskas, Brecksville, OH.....	25
A.Pažiūrienė, Oak Park, CA	25
S.Petravičius, Rancho Palos VRD, CA....	25
R.Gužulaitis, Speedway, IN	20

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Anot V. Jokužio, ką reikia
daryti ateityje – tai didinti
specialistų skaičių inžinerijos
srityje, bendradarbiauti su
universitetais ir kolegijomis,
sudominti studentus atlikti
praktiką technologijų įmonėse.
Studentams ir jauniems
specialistams ypač trūksta
praktinių gebėjimų, todėl
reikia jiems rodyti padėti,
skatinti.

„Galvoti, kaip sujungti
elektroniką su intelektu – tai
reiškia galvoti apie ateitį. Iš
to ir kilo mūsų įmonės pava-
dinimas. Stengiamės nuolat
galvoti apie ateitį, nes ateitis
yra geresnė nei manome“, -
optimistiškai kalbėjo V.
Jokužis.

UAB „ELINTA“ yra aukš-
tųjų technologijų bendrovė,
kuri specializuojasi trijose
pagrindinėse veiklose: tai
pramonės įmonių automa-
tizavimas, trimačių vaizdų
skeneriai (kūrimas ir gamy-
ba), elektromobilių sistemos
(elektromobilių įkrovimo
stotelės – įrengta net 80 proc.
visų stotelių Lietuvoje) ir hi-
bridiniai sunkvežimiai.

MITA konferencija vyko
pagal projektą „Technologijų
ir inovacijų populiarinimas“,
kuris yra finansuojamas
Europos regioninės plėtros
fondo lėšomis.

*Jurga Trotienė, info@
zenpr.lt*

**LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PATVIRTINTAS LIETUVOS 2018 M. SPORTO BIUDŽETAS

Sausio 26 d., penktadienį vykusioje Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) Generalinėje asamblėjoje buvo patvirtintas 2018 metų biudžetas, o sporto šakų federacijos sužinojo, kokiomis sumomis pasipildys savo biudžetą.

2018 m. LTOK planuojamos pajamos yra 8 mln. 880

tūkst. EUR. Didžioji biudžeto dalis, 5 mln. 955 tūkst. EUR bus skirta olimpinio sporto finansavimui. Įtraukta nauja išlaidų eilutė – 180 tūkst. EUR numatyti Lietuvos olimpinės rinktinės trenerių darbo užmokesčiui mokėti, tokiu būdu siekiant palengvinti sporto federacijų našta, patiriamą atleidus jų trenerius iš Lietuvos olimpinio sporto centro.

Lėšos sporto šakų rinktinėms, mokomajam sportiniam darbui ir parengiamosioms varžyboms kaip ir anksčiau buvo paskirtos pagal kriterijus, kurie nustatyti pagal sportininkų pasiektus rezultatus olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos čempionatuose.

Anksčiau krepšinis buvo finansuojamas pagal atskirą eilutę, o dabar jis vertinamas vienodai su kitomis sporto šakomis. Komandinės sporto šakos turi kiek kitokius kriterijus nei kitos olimpinės šakos.

Daugiausiai pinigų – per 341 tūkst. eurų – atiteko krepšiniui. Pagal gautą sumą antra yra lengvoji atletika (339

tūkst.), trečias – irklavimas (324 tūkst.).

LTOK lėšų paskirstymas federacijoms (pirmasis dešimtukas):

1. Krepšinis – 341 634 eur.
2. Lengvoji atletika – 339 000
3. Irklavimas – 324 000
4. Baidarių ir kanojų irklavimas – 273 000
5. Dviračių sportas – 209 000
6. Plaukimas – 198 000
7. Imtynės – 163 000
8. Šiuolaikinė penkiakovė – 132 000
9. Sunkioji atletika – 102 000
10. Boksas – 82 000.

2017 m. LTOK planavo gauti 8 mln. 635 tūkst. EUR pajamų, o gavo 8 mln. 413,6 tūkst. EUR. Gautas šiek didesnis nei planuota Tarptautinio olimpinio komiteto ir Europos olimpinių komitetų asociacijos finansavimas, pavyko pritraukti lėšų naujiems bendriems projektams (pvz. Britų tarybos projektui „Svajonių komandos“, Erasmus+ projektams).

2017 m. LTOK išlaidos siekė 9 mln. 316,3 tūkst. EUR (2017 m. pradžioje lėšų likutis iš 2016 m. sudarė 1 mln. 439,3 tūkst. EUR) ir metų gale suformuotas 500 tūkst. EUR lėšų rezervas, kuris numatomas Lietuvos olimpiečių dalyvavimui Tokijo olimpinėse žaidynėse finansuoti.

LTOK viceprezidentė Lilija Vanagienė paskelbė, kad Pjongčango žiemos olimpinėse žaidynėse dalyvaus devyni Lietuvos sportininkai: keturi biatlonininkai – Tomas Kaukėnas, Vytautas Strolia, Diana Rasimovičiūtė, Natalija Kočergina, slidininkai – Modestas Vaičiulis, Mantas Strolia ir Marija Kaznačenko bei kalnų slidininkai Andrejus Drukarovas ir Ieva Januškevičiūtė. Lietuvos dailiojo čiuožimo atstovai Guostė Damulevičiūtė ir Deividas Kizala šiuo metu yra pirmi už brūkšnio ir iki sausio 29 dienos dar gali tikėtis, kad vieni iš olimpinių žaidynių dalyvių atsisakys startuoti Pjongčange ir mūsiškiai galės užimti jų vietą.

ELTA

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 1.10%
IRA 1.40%

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

BERKSHIRE HATHAWAY HomeServices

Alexandra S. Kudukis
Realtor®
Member of the Baur Team
A Trusted Name in Real Estate Since 1950

Professional Realty
310.433.9586 Cell
Alexskrealtor@gmail.com
Serving all of Ohio

A member of the franchise system of BHH Affiliates, I.I.C.

DVIRATININKĖS S. KRUPCEKAITĖS KRAITYJE – 34 PASAULIO TAURĖS VARŽYBŲ MEDALIAI

Dviračių treko karalienė Simona Krupcekaitė 2017–2018 metų sezono pasaulio treko taurės varžybas baigė skambiais akordais. Tituluotoji dviratininkė šių varžybų paskutiniajame, penktajame, etape Minske (Baltarusija) pasipuošė dviem sidabro apdovanojimais. Tai buvo 33-iasis ir 34-asis Simonos medaliai pasaulio taurėje. 35-erių metų panevėžietė šiose varžybose ant prizininkų pakylės užkopė daugiau nei po 14 mėnesių pertraukos.

Savo vyro Dmitrijaus Leopoldo treniruojama sportininkė planetos taurės varžybose nuo 2004

metų iškovojo 15 aukso, 11 sidabro ir 8 bronzos medalius. S. Krupcekaitė Minske sidabrą pelnė sprinto ir komandų sprinto (kartu su Migle Marozaitė) rungtyse. Beje, viena varžybų Minske organizatorių negailėjo pagyrų Simonai ir sakė, kad Lietuvoje jau būtų galima jai statyti paminklą ar jos vardu pavadinti gatvę.

„Prieš varžybas Minske nebuvau didelė optimistė, bet Dima (treneris – aut. past.) sakė, kad viskas bus gerai, nes per treniruotes ir tarptautines varžybas Portugalijoje rodžiau neblogus rezultatus. Nuo praėjusių metų spalį vykusio Europos čempionato jaučiuosi vis geriau ir geriau. Džiaugiuosi, kad mano rezultatai ne tik stabilūs, bet ir gerėjantys. Sprinto kvalifikacijoje 200 metrų įveikiau greičiau nei per 11 sekundžių. Tai man pavyksta nedažnai, – sakė S. Krupcekaitė. – Su visomis varžovėmis kovoti buvo sunku, kamavo jaudulys. Finale pavyko susitvarkyti su nervais, bet lemiama mevažiavime padariau neleistiną klaidą – praleidau varžovę kaire puse.“

Pasaulio dviračių treko pirmenybės vyks po penkių savaičių. „Norisi tikėti, kad pasaulio čempionate bus dar geriau. Šiuo metu nesijaučiu pervargusi ar išsekusi. Svarbiausia, kad galiu konkuruoti su visomis varžovėmis ir sprinto kvalifikacijoje užimti aukštas vietas, – paži-

mėjo dukart pasaulio, triskart Europos čempionė bei buvusi pasaulio rekordininkė. – Pasaulio čempionatas – pagrindinės sezono varžybos, todėl visas dėmesys – šiam startui. Viskas gerai, tik belieka išvengti klaidų.“

S. Krupcekaitė galutinėje pasaulio taurės sprinto įskaitoje užėmė trečią vietą (1350 tšk.). Lietuvė į priekį užleido tik olandę Laurinę van Riessen (1525 tšk.) bei Rio de Žaneiro olimpinių žaidynių, triskart pasaulio ir dukart Europos sprinto čempionę vokietę Kristiną Vogel (1500 tšk.).

Varžybose Minske S. Krupcekaitė dar išbandė jėgas komandų sprinte, o keirine jau nestartavo. Lietuvė duetas komandų sprinte pasiekė finalą. Jame Simona ir Miglė 0,177 sek. nusileido vokietėms Paulinei Grabosch ir Emmai Hinzei.

S. Krupcekaitė ir M. Marozaitė užpernai Europos čempionate pelnė bronzą, o pirmuosiuose dviejuose šio sezono pasaulio taurės etapuose užėmė ketvirtą ir penktą vietas.

Kitą dieną po varžybų Minske Lietuvos sprinto rinktinės nariai iškrido atgal į Portugaliją, kur toliau rengsis vasario 28–kovo 4 dienomis Apeldorne (Nyderlandai) vykšiančiam pasaulio dviračių treko čempionatui. Šalims skirtos pirmenybių kvotos turėtų būti paskelbtos vėliau.

LRT